

MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS
2021

HARI RABU : 20 OKTOBER 2021

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATUK TEO ENG TEE @ TEO KOK
CHEE
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Datuk Teo Eng Tee @ Teo Kok Chee minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan:-

- (a) apakah mekanisme yang diguna pakai bagi sekolah dijadikan sebagai medium dalam memupuk perpaduan dalam kalangan pelajar, dan bagaimanakah ia dinilai; dan
- (b) adakah Kementerian mempunyai agensi khas yang bertanggungjawab dalam kajian dan pembangunan aspek perpaduan dalam kalangan pelajar sekolah.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) sentiasa memastikan Falsafah Pendidikan Kebangsaan dan Dasar Pendidikan Kebangsaan menjadi teras dalam perancangan pendidikan yang lebih komprehensif dan holistik. Ini adalah bagi memastikan sistem pendidikan kebangsaan selaras dengan aspirasi untuk mengukuhkan perpaduan, membina identiti nasional serta membangunkan modal insan untuk memenuhi keperluan negara pada masa hadapan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, KPM telah melaksanakan Inisiatif Pengukuhan Perpaduan di Sekolah yang memberi tumpuan kepada pembangunan dan pengukuhan perpaduan dalam kalangan murid melalui pelaksanaan aktiviti kurikulum dan kokurikulum. Antara perkara yang terkandung dalam inisiatif ini ialah penerapan elemen literasi dan amali sivik melalui Pendidikan Sivik yang menggunakan Modul Exemplar. Pembinaan Modul Exemplar Pendidikan Sivik ini adalah berdasarkan empat nilai teras sivik, iaitu kasih sayang, hormat-menghormati, bertanggungjawab dan kegembiraan.

NO SOALAN: 14

KPM turut memberi penekanan kepada beberapa aktiviti atau program bagi memantapkan kefahaman konsep perpaduan di sekolah dengan pelibatan dari semua warga sekolah. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, seramai 1,366 Pengetua dan Guru Besar (PGB) telah mengikuti Latihan Penerapan Nilai Perpaduan yang disediakan oleh KPM bermula tahun 2017 hingga 2021. Program Rancangan Integrasi Murid Untuk Perpaduan (RIMUP) terus dimantapkan bagi memberi peluang kepada murid pelbagai kaum daripada berlainan jenis atau aliran sekolah untuk berinteraksi melalui aktiviti integrasi atau perpaduan. Program ini melibatkan semua kategori sekolah di bawah KPM di peringkat rendah dan menengah.

Selain itu, KPM dengan kerjasama Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (JPNIN) telah menubuhkan Kelab Rukun Negara (KRN) di sekolah. Kelab ini ditubuhkan adalah sebagai satu strategi utama ke arah pengukuhan semangat perpaduan dan integrasi nasional dalam kalangan murid pelbagai kaum. Sehingga kini, sebanyak 3,443 KRN telah ditubuhkan di sekolah rendah dan 1,434 di sekolah menengah.

KPM juga telah melaksanakan satu Kajian Pengukuran Indeks Perpaduan untuk mengenal pasti tahap perpaduan dalam kalangan guru dan murid sekolah rendah dan menengah. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, dapatan kajian ini telah digunakan untuk menambah baik aktiviti kurikulum atau kokurikulum di sekolah khususnya dalam aspek untuk meningkatkan semangat perpaduan dalam kalangan warga sekolah.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB PUAN FADHLINA BINTI DATO' SIDEK
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Puan Fadhlina Binti Dato' Sidek minta **PERDANA MENTERI** menyatakan pelan perancangan dan persediaan Jabatan Kehakiman Syariah Malaysia (JKSM) untuk mengendalikan pendengaran kes secara dalam talian di seluruh negeri agar keadilan dapat ditegakkan.

JAWAPAN

**YB. SENATOR TUAN HAJI IDRIS BIN HAJI AHMAD,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(HAL EHWAL AGAMA)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

1. Pendengaran kes secara dalam talian merupakan keperluan mendesak masyarakat Islam ketika dalam tempoh pandemik Covid 19 di mana pelanggan-pelanggan mahkamah Syariah mempunyai kekangan untuk hadir secara fizikal ke mahkamah-mahkamah Syariah.
2. Pada ketika ini, tiada peruntukan undang-undang yang jelas yang membenarkan perbicaraan secara dalam talian dilaksanakan. Kerajaan melalui Jabatan Kehakiman Syariah Malaysia (JKSM) telah mencadangkan pindaan kepada Akta Tatacara Mal Mahkamah Syariah (Wilayah-Wilayah Persekutuan) 1998 (Akta 585) bagi membolehkan perbicaraan secara dalam talian dapat dilaksanakan di mahkamah Syariah khususnya di Wilayah Persekutuan.
3. Cadangan pindaan undang-undang ini telahpun dikemukakan kepada Jawatankuasa Teknikal Undang-undang Syarak dan Sivil (Jawatankuasa Teknikal) yang ditubuhkan oleh Majlis Raja-Raja di bawah Majlis Kebangsaan Bagi Hal Ehwal Ugama Islam (MKI) pada

bulan September 2020. Berdasarkan pandangan JK Teknikal, isu punca kuasa dari Hukum Syarak hendaklah diperolehi terlebih dahulu sebelum apa-apa pindaan berkaitan boleh diteruskan. Mesyuarat Jawatankuasa Perundangan Hukum Syarak Wilayah Persekutuan dan Muzakarah Majlis Kebangsaan Bagi Hal Ehwal Ugama Islam Malaysia (MKI) pada Julai 2021 yang lalu telah bersetuju bahawa pendengaran pendengaran kes secara dalam talian di mahkamah Syariah adalah diharuskan dengan syarat-syarat tertentu.

4. Cadangan pindaan undang-undang ini akan dikemukakan semula untuk penelitian, pertimbangan dan kelulusan Jawatankuasa Teknikal sebelum ianya dibentang di dewan parlimen. Pindaan Akta 585 ini jika diluluskan akan menjadi undang-undang model kepada pindaan undang-undang yang sama di negeri-negeri.
5. Selain daripada keperluan pindaan undang-undang, kelengkapan prasarana fizikal dan teknologi juga adalah amat penting. Kerajaan telahpun meluluskan peruntukan sebanyak RM 3.49 juta bagi meneruskan projek transformasi E-Syariah Versi Ke-3 (ESV3) yang dijangka siap pada Januari 2023. ESV3 meliputi 16 komponen iaitu Pengurusan Kes Mahkamah Syariah, Pendaftaran Peguam Syarie, Pengurusan Dokumen, Key Performance Indicator (KPI), Statistik, *Business Intelligence* (BI), e-Nasihat, Portal e-Syariah, Pengurusan Latihan, e-Aduan, Meja Bantuan ICT, Aplikasi Mobile, Integrasi, Kewangan, Keselamatan dan Migrasi Data. Projek transformasi ESV3 ini akan menyokong kepada proses pengurusan dan pendengaran kes secara dalam talian yang akan digunakan oleh 205 mahkamah-mahkamah syariah seluruh negara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB PUAN SUSAN CHEMERAI ANDING
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Puan Susan Chemerai Anding minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan **langkah-langkah** yang diambil Kementerian untuk menangani **kesan negatif penggunaan peranti mudah alih** yang berlebihan kepada kanak-kanak.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

1. Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) memandang serius akan kesan terhadap penggunaan peranti mudah yang berlebihan dalam kalangan kanak-kanak. Menyedari kepentingan isu ini pada tahun 2015, KPWKM telah melancarkan Pelan Tindakan mengenai Perlindungan Dalam Talian Kanak-kanak (PTCOP) (2015 – 2020) untuk menangani masalah aktiviti dalam talian di kalangan kanak-kanak, terutamanya dalam kes buli siber dan pornografi.
2. Pelan Tindakan ini yang merangkumi program dan tindakan bersepadu telah dilaksanakan oleh semua pihak terutamanya agensi Kerajaan dalam melindungi kanak-kanak dalam dunia siber. Pelan Tindakan ini juga berperanan sebagai pemangkin dalam meningkatkan kesedaran dan komitmen setiap anggota masyarakat terutamanya ibu bapa, penjaga, guru, komuniti dan NGO. Pelan ini menekankan **4 aspek utama** iaitu advokasi, pencegahan, intervensi dan khidmat sokongan.
3. Objektif utama PTCOP adalah;
 - a. Untuk meningkatkan kesedaran dan komitmen semua pihak berkepentingan untuk melindungi kanak-kanak di dunia siber.
 - b. Untuk melindungi kanak-kanak dari sebarang ancaman siber.
 - c. Untuk memastikan bahawa kanak-kanak yang terlibat dalam ancaman siber mendapat bantuan sokongan intervensi dan

pemulihan, dan

Untuk mengukuhkan sokongan perkhidmatan bagi mencegah ancaman siber terhadap kanak-kanak.

4. Berdasarkan kepada PTCOP, beberapa inisiatif untuk meningkatkan pengetahuan dan kesedaran kepada ibu bapa dan masyarakat berkaitan penggunaan dan keselamatan siber telah dilaksanakan oleh agensi di bawah KPWK M seperti Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM), Institut Sosial Negara dan Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara (LPPKN) seperti berikut.

Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara (LPPKN)

- (i) Program Pendidikan Keselamatan Keluarga dan Anak (PEKA) yang telah diperkenalkan pada tahun 2016 memberi pendidikan dan pengetahuan kepada ibu bapa mengenai aspek keselamatan yang mencakupi keselamatan di rumah, di luar rumah dan dalam talian. Melalui modul PEKA, ibu bapa dan penjaga diberi panduan keselamatan dalam melayari Internet yang menekankan kepada penggunaan Internet secara berhemah dan selamat, termasuklah penggunaan peranti mudah alih.

Selain daripada itu, bagi memperluaskan modul PEKA ini, juga telah dianjurkan sebanyak 5 Program Kejurulatihan untuk 205 jurulatih yang dijalankan pada tahun 2018 hingga 2021 dengan rakan strategik seperti KEMAS, Jabatan Perpaduan, JKM dan NGO. Sebanyak 288 program telah dilaksanakan yang memberi manfaat kepada 17,550 peserta telah mendapat manfaat daripada program yang dianjurkan.

- (ii) Penganjuran program pendidikan keibubapaan yang menekankan keselamatan siber, penggunaan gajet dan keselamatan kanak-kanak di alam siber telah diadakan. Ini termasuk Forum "*Digital Parenting and Child Online Protection*" dengan kerjasama UNICEF. Seramai 175 peserta telah mengikuti semua forum tersebut.
- (iii) Kempen-kempen kesedaran bersama NGO berkaitan penggunaan gajet yang positif seperti "*No Gadget Hour*" atau Masa Tanpa Gajet yang bertujuan memberi kesedaran kepada masyarakat untuk memperuntukkan masa berkualiti ketika bersama keluarga serta penetapan masa yang sesuai untuk

menggunakan gajet turut diadakan dari masa ke semasa sebagai satu bentuk kesedaran kepada ibu bapa.

Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM)

- (iv) JKM telah melaksanakan Program Keselamatan Kanak-Kanak Sahabat B.I.J.A.K: Selamat Dan Lindung (Safe & Protect). Program ini telah dilancarkan pada Oktober 2014 melalui Jabatan Kebajikan Masyarakat dengan kerjasama Kementerian Pendidikan Malaysia dan agensi-agensi kerajaan serta NGO.
- (v) Program ini bertujuan untuk menyebarkan luas maklumat berkaitan aspek keselamatan kanak-kanak termasuk literasi undang-undang kepada kanak-kanak sekolah, ibu, bapa, penjaga, guru-guru serta masyarakat. Kempen ini dijalankan secara berterusan dan sehingga 2020 seramai 96,797 orang kanak-kanak dan 414 sekolah telah mendapat manfaat dari program ini.

Institut Sosial Malaysia (ISM)

- (vi) ISM telah mengadakan beberapa siri **SEMINAR KESELAMATAN KANAK-KANAK : ALWAYS BEWARE AND BE AWARE (ABBA)**, dengan kerjasama JKM.
- (vii) Seminar ini adalah bertujuan bagi mengadvokasi penglibatan semua pihak terutamanya komuniti supaya memberi sokongan, intervensi dan keterlibatan bersama dalam usaha mencegah jenayah seksual, keselamatan siber dan penggunaan gajet terhadap kanak-kanak

5. KPWKM juga merupakan rakan strategik bekerjasama dengan pihak DIGI melalui ***Digi CyberSAFE Programme*** bagi menerbitkan risalah ***Guide to a family-friendly internet experience*** sebagai panduan kepada ibubapa dan kanak-kanak dalam penggunaan gajet dan melayari Internet.
6. Namun, KPWKM pada masa kini sedang membangunkan satu Dasar Kanak-Kanak Negara yang komprehensif dengan menambahbaik Dasar Kanak-Kanak Negara, Dasar Perlindungan Kanak-Kanak dan elemen kanak-kanak dalam Dasar Pendidikan Kesihatan dan Reproduksi Sosial sedia ada. Memandangkan tempoh Pelan Tindakan dasar-dasar tersebut termasuk PTCOP telah tamat mulai tahun 2015, maka satu Pelan Tindakan akan dibangunkan bagi mengiringi dasar yang baharu ini yang dijangka siap selewat-lewatnya pada Februari 2022.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB PUAN LIM HUI YING
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Puan Lim Hui Ying minta **MENTERI SUMBER MANUSIA** menyatakan statistik jumlah peluang pekerjaan secara terperinci yang berjaya diwujudkan dan telah diisi selaras dengan inisiatif Majlis Pekerjaan Negara.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

Majlis Pekerjaan Negara yang dipengerusikan oleh YAB Perdana Menteri mensasarkan sebanyak 500 ribu peluang pekerjaan dan disokong oleh pelbagai Pakej Rangsangan Ekonomi sejak diperkenalkan tahun lalu.

Penubuhan Majlis Pekerjaan Negara yang disokong oleh lima (5) Pasukan Petugas Khas berperanan untuk meningkatkan penciptaan pekerjaan, memaksimumkan tahap pengekalan pekerjaan, membuat padanan pekerjaan secara komprehensif bagi mengatasi isu *underemployment* (dengan izin) serta mengkaji dan merangka mekanisme perlindungan keselamatan sosial bagi pekerjaan sendiri.

Kementerian Sumber Manusia bersama Kementerian Pembangunan Usahawan dan Koperasi (MEDAC) telah dipertanggungjawab mempengerusikan Pasukan Petugas Khas Sumber Manusia dan Keusahawanan.

Antara inisiatif utama di bawah Pasukan Petugas Khas Sumber Manusia dan Keusahawanan seperti berikut:

- (i) Program ***Upskilling & Reskilling*** di bawah Bajet 2021 melibatkan agensi di bawah Kementerian Sumber Manusia iaitu Pembangunan Sumber Manusia Berhad (HRDCorp) dan

Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri (MITI) serta sektor swasta;

- (ii) Inisiatif **PenjanaKerjaya** oleh PERKESO bagi memastikan isu ketidaksepadanan dalam penawaran dan permintaan pekerjaan dan meningkatkan peluang pekerjaan serta kebolehpekerjaan di kalangan pencari kerja tempatan dapat diatasi; dan
- (iii) Meluaskan **jaringan keselamatan sosial** kepada golongan pekerja informal untuk mencarum di bawah Skim Keselamatan Sosial Pekerjaan Sendiri (SKSPS).

Sehingga 31 Ogos 2021, Pasukan Petugas Khas ini telah berjaya **mencapai KPI sebanyak 98 peratus iaitu 359,677 daripada 367,500** jumlah penempatan pekerjaan dan penciptaan pendapatan yang disasarkan.

Bagi tujuan penciptaan peluang pekerjaan baharu, MITI bersama Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri (EPU, JPM) melalui Pasukan Petugas Khas Ekonomi mensasarkan sejumlah 160,000 peluang pekerjaan untuk diwujudkan pada tahun 2021 melalui pelaburan yang telah diluluskan oleh Kerajaan. Jumlah tersebut adalah sebahagian daripada 500,000 pekerjaan yang diunjurkan untuk diwujudkan oleh Majlis Pekerjaan Negara.

Berdasarkan data yang diperoleh daripada MITI, sehingga **Ogos 2021** sebanyak **97,641 pekerjaan** telah berjaya **dicipta** di seluruh negara menerusi aktiviti dan projek pelaburan yang diluluskan.

Selain itu, MITI bersama Kementerian Pengajian Tinggi (KPT) melalui Pasukan Petugas Khas TVET akan memantau strategi penciptaan peluang pekerjaan dalam bidang TVET yang bertujuan memadankan graduan TVET negara dengan industri yang memerlukan kemahiran teknikal, agar dapat menyokong keperluan perkembangan industri.

Secara keseluruhan, Kementerian Kewangan melaporkan bahawa sebanyak **376,169** iaitu **75.23 peratus** daripada 500,000 peluang pekerjaan telah diwujudkan melalui kesemua pasukan petugas khas sehingga September 2021.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB TUAN BALASUBRAMANIAM A/L
NACHIAPPAN
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Tuan Balasubramaniam a/l Nachiappan minta **MENTERI PERUMAHAN DAN KERAJAAN TEMPATAN** menyatakan adakah permohonan rumah Projek Perumahan Rakyat (PPR) masih dibuka dan adakah terdapat projek baharu untuk golongan yang kurang berkemampuan memiliki rumah.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

1. Sehingga tahun 2021, terdapat sebanyak **11 projek meliputi 8,553** unit rumah Program Perumahan Rakyat (PPR) di bawah penyelarasan Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT) bagi urusan permohonan dan penawaran seperti berikut:

BIL	JENIS PPR	BIL PROJEK	UNIT
1	PPR Disewa	1	3,004
2	PPR Dimiliki	10	5,549
	JUMLAH	11	8,553

2. Daripada jumlah keseluruhan tersebut sehingga 1 Oktober 2021, sebanyak **7,390 unit (86%) telah di isi**, manakala baki **1,163 unit (14%) masih dalam pelbagai peringkat penawaran & proses permohonan**.
3. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, permohonan PPR yang di bawah penyelarasan KPKT masih dibuka secara dalam talian melalui Sistem Pengurusan Perumahan Negara (SPRN). Di samping itu, permohonan PPR di bawah pengurusan Kerajaan Negeri juga boleh dimohon melalui Bahagian Perumahan, Pejabat Setiausaha Kerajaan (SUK) Negeri atau Lembaga Perumahan negeri masing-masing.

4. Sehingga 30 September 2021, terdapat 24 projek (9,862 unit) PPR baharu yang sedang dalam pembinaan manakala 8 projek (2,893 unit) masih dalam peringkat perancangan seperti berikut:

PROGRAM	PROJEK DALAM PEMBINAAN		PROJEK DALAM PERANCANGAN	
	Projek	Unit	Projek	Unit
PPR Disewa	11	5,470	8	2,893
PPR Dimiliki	13	4,392	-	-
JUMLAH	24	9,862	8	2,893

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATUK RAZALI BIN IDRIS
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Datuk Razali bin Idris minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sejauh manakah Malaysia bakal menjadi peneraju ekonomi digital menerusi Rangka Tindakan Ekonomi Digital Malaysia (MyDIGITAL) yang menyasarkan pencapaian 100 peratus kebolehan capaian internet di seluruh isi rumah menjelang 2025.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

1. Malaysia menyasarkan untuk menjadi peneraju ekonomi digital serantau pada tahun 2030. Rangka Tindakan Ekonomi Digital Malaysia yang dilancarkan pada Februari 2021 telah menggariskan tiga objektif utama iaitu menggalakkan pemain industri menjadi pencipta dan pengguna model perniagaan yang inovatif, memanfaatkan modal insan yang berupaya untuk berdaya saing serta memupuk ekosistem bersepadu yang akan membolehkan masyarakat mengambil bahagian dalam ekonomi digital.
2. Rangka Tindakan ini juga menitikberatkan penglibatan aktif pelbagai pihak berkepentingan termasuk kementerian dan agensi, sektor swasta dan pertubuhan masyarakat sivil. Ini bagi membolehkan pelaksanaan inisiatif Rangka Tindakan dilaksanakan secara komprehensif dan mencapai objektif yang ditetapkan seterusnya menjadikan Malaysia sebagai peneraju digital di rantau ini.
3. Kerajaan telah melancarkan Pelan Gentian Optik dan Kesalinghubungan Negara (NFCP) pada tahun 2019 dalam usaha menambah baik penyediaan infrastruktur digital. NFCP kemudiannya telah dijenamakan sebagai Pelan Jalinan Digital Negara (JENDELA)

pada tahun 2020 bagi memantapkan kesalinghubungan sedia ada serta meningkatkan liputan dan kualiti perkhidmatan jalur lebar di seluruh negara.

4. Kerajaan juga telahewartakan perkhidmatan telekomunikasi sebagai utiliti awam pada Jun 2021. Pewartaan ini adalah bagi membolehkan perkhidmatan telekomunikasi diakses oleh semua secara saksama dalam usaha memastikan keterangkuman digital dan pembangunan yang inklusif.
5. Selain itu, usaha untuk memperhebat ekonomi digital akan dilaksanakan dengan menyediakan persekitaran yang menyokong pertumbuhan dan membangunkan bakat digital tersedia masa hadapan. Antara inisiatif yang akan dilaksanakan dalam tempoh Rancangan Malaysia Ke-Dua Belas (RMKe-12) adalah:
 - Melonjakkan perdagangan melalui e-dagang;
 - Mengembangkan ekonomi perkongsian, termasuk ekonomi gig;
 - Memudah cara pelaburan strategik dan berkualiti;
 - Mendigitalkan perusahaan mikro, kecil dan sederhana untuk memperluas akses pasaran;
 - Membangunkan bakat digital untuk menggalakkan ekonomi digital; dan
 - Memupuk bakat digital tersedia masa hadapan.
6. Kesemua usaha dan inisiatif yang dirancang ini akan membolehkan semua rakyat mendapat peluang yang saksama bagi menyertai dan mendapat faedah daripada ekonomi digital seterusnya menjadikan Malaysia sebagai peneraju dalam ekonomi digital serantau.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATUK DONALD PETER MOJUNTIN
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Datuk Donald Peter Mojuntin minta **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI** menyatakan sebab dan punca kadar vaksinasi di Sabah kerap kali terendah di negara ini sejak program vaksinasi COVID-19 dimulakan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

Sejak Program Imunisasi COVID-19 Kebangsaan (PICK) dimulakan pada Februari 2021, Kerajaan sentiasa memastikan agar agihan vaksin ke semua negeri dapat dibuat secara adil dan saksama.

Walau bagaimanapun, tidak dinafikan bahawa pada tempoh masa tertentu, terdapat beberapa negeri termasuk Sabah, didapati kadar vaksinasi yang dilaporkan masih rendah berbanding negeri lain.

Untuk makluman Yang Berhormat, terdapat beberapa faktor dikenali secara umum menjadi punca kepada isu ini iaitu:

- Ketersediaan bekalan vaksin;
- Keutamaan diberi kepada kawasan kawalan wabak; dan
- Geografi;

Di Sabah, kadar vaksinasi semasa bukanlah terlalu rendah pada masa ini. Data sehingga 18 Oktober 2021 menunjukkan bahawa pelaksanaan PICK di Sabah telah mencapai 76.2% populasi dewasa menerima sekurang-kurangnya satu dos vaksin manakala 70.8% populasi dewasa telah lengkap dos vaksin.

Pencapaian kadar vaksinasi berdasarkan daerah pula mendapati, 4 buah daerah iaitu Kota Kinabalu, Putatan, Beaufort dan Kuala Penyu telah mencapai kadar vaksinasi melebihi 90% iaitu melebihi daripada kadar pencapaian di peringkat negeri.

Seterusnya, 10 daerah lagi antaranya seperti Semporna, Sipitang, Kota Marudu, Tuaran, Tenom, dan Penampang telah mencapai kadar vaksinasi yang setara dengan pencapaian di peringkat negeri iaitu melebihi 70%.

Namun, bagi 12 daerah seperti Tawau, Beluran, Kota Belud, Kinabatangan, Papar dan Sandakan, pencapaian kadar vaksinasi masih di bawah 70%. Oleh yang demikian, lebih banyak program jangkauan luar sedang dijalankan.

Untuk makluman Yang Berhormat juga, sehingga 17 Oktober 2021, program jangkauan luar di Sabah telah selesai melaksanakan pemberian dos vaksin COVID-19 berjumlah 611,092 dos dengan pecahan dos pertama sebanyak 396,497 dos manakala bagi pemberian dos kedua sebanyak 214,595 dos.

Berkenaan agihan bekalan vaksin COVID-19 pula, sehingga 18 Oktober 2021, Sabah telah menerima sebanyak 5.81 juta dos vaksin dan dijangka akan menerima baki bekalan dos vaksin sebanyak 1.34 juta dos. Bekalan ini mencukupi untuk penduduk Sabah dan diharapkan dengan kerjasama yang lebih komprehensif, kadar vaksinasi Sabah akan dapat ditingkatkan lagi.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATUK MOHAN A/L THANGARASU
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Datuk Mohan a/l Thangarasu minta **MENTERI SUMBER MANUSIA** menyatakan bagaimanakah pihak berkuasa memastikan aspek Prosedur Operasi Standard (SOP) ventilasi dan sistem pengudaraan yang ditentukan oleh Majlis Keselamatan Negara (MKN) dipatuhi oleh majikan di tempat kerja.

JAWAPAN

Tuan Yang Di Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

Kementerian Sumber Manusia (KSM) menerusi Jabatan Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (JKKP) telah membangunkan satu Panduan Pengudaraan dan Kualiti Udara Dalam (IAQ) dalam tempoh pandemik COVID-19, dan ianya telah diluluskan oleh Majlis Keselamatan Negara (MKN) pada 8 Julai 2021.

Panduan ini telah dibangunkan dengan kerjasama agensi kerajaan dan badan bukan kerajaan termasuk Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM), Institut Penyelidikan Perubatan (IMR), Jabatan Kerja Raya (JKR), Universiti Tun Hussein Onn Malaysia (UTHM) serta *Member of the American Society of Heating Refrigerating and Air-Conditioning Engineers* (MASHRAE).

Objektif utama panduan ini adalah untuk memberi maklumat kepada masyarakat tentang kaedah bagi menambahbaik pengudaraan dan kualiti udara dalaman di tempat kerja, kemudahan kesihatan, kediaman dan tempat awam bagi mengurangkan risiko penularan virus COVID-19 melalui udara.

Panduan tersebut dibangunkan berdasarkan kepada Tataamalan Industri Kualiti Udara Dalam 2010 (ICOP IAQ) yang dikeluarkan oleh JKKP dan dokumen setara yang diterbitkan oleh pihak berkuasa negara

lain dan organisasi antarabangsa termasuk Pertubuhan Kesihatan Sedunia (WHO).

Hebahan dan promosi berkaitan panduan ini telah dijalankan oleh KSM melalui JKKP di pelbagai platform media sosial dan televisyen. Seramai 2,989 orang telah terlibat dalam siri hebahan ini yang mewakili pelbagai agensi kerajaan, swasta, wakil persatuan, wakil majikan dan pekerja.

Bagi memastikan pihak majikan dan pekerja mematuhi panduan dan Prosedur Operasi Standard (SOP) ventilasi dan sistem pengudaraan, KSM menerusi JKKP mengambil empat (4) pendekatan utama iaitu:

- a) Pengisytiharan sendiri berkaitan dengan pengudaraan yang merupakan salah satu elemen yang perlu dinyatakan di Laporan Mingguan Pematuhan SOP oleh pihak industri melalui sistem CIMS 3.0 yang diselia di bawah MITI. Berdasarkan analisis lebih 5 juta laporan yang diterima dalam tempoh Mei 2020 hingga Julai 2021, didapati 87% majikan mematuhi kesemua elemen SOP, termasuk elemen berkaitan pengudaraan yang baik di tempat kerja.
- b) Penguatkuasaan higien industri dan kesihatan pekerjaan yang dijalankan oleh JKKP di seluruh negara, termasuk berkaitan dengan pengudaraan dan kualiti udara dalaman. Dalam tempoh Januari hingga Ogos 2021, sebanyak 7,498 penguatkuasaan telah dijalankan.

- c) Dalam tempoh 16 Jun 2021 hingga 28 September 2021, sebanyak 4,930 penguatkuasaan telah dijalankan oleh JKKP di bawah *Task Force* Akta Pencegahan dan Pengawalan Penyakit Berjangkit 1988 (Akta 342) dan SOP Pencegahan COVID-19 di tempat kerja. Sebanyak 269 kompaun Akta 342 telah dikeluarkan atas pelbagai ketidakpatuhan SOP.

- d) Operasi Khas Penguatkuasaan Akta 342 yang antara lain memberi fokus kepada elemen ventilasi dan sistem pengudaraan di tempat kerja akan bermula pada bulan Oktober 2021.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATO' HAJI JEFRIDIN BIN HAJI
ATAN
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Dato' Haji Jefridin bin Haji Atan Minta **MENTERI KANAN PERTAHANAN** menyatakan bagaimanakah Kementerian menangani insiden ancaman siber yang melibatkan keselamatan Kementerian yang boleh menimbulkan kebimbangan terhadap perancangan dan pengalaman pertahanan negara.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

Kementerian Pertahanan telah menubuhkan *Cyber Defence Operation Centre* (CDOC) yang bertujuan untuk melaksanakan operasi mengesan, menangkis dan melindungi sistem dan rangkaian ICT Kementerian Pertahanan dan Angkatan Tentera Malaysia (ATM) sejak Oktober 2016. Pusat operasi ini juga merupakan *one-stop center* bagi mengendalikan mitigasi terhadap kes-kes insiden keselamatan siber yang dikesan serta memastikan objektif sistem maklumat iaitu kerahsiaan (*confidentiality*), integriti (*integrity*) dan ketersediaan (*availability*) dicapai.

CDOC ATM berkemampuan untuk memantau secara berterusan ancaman siber ke atas rangkaian Kementerian Pertahanan dan ATM. Sistem pemantauan ini mampu memberi amaran awal terhadap kemungkinan serangan dan seterusnya melaksanakan tindakan pencegahan awal.

Aset-aset pertahanan negara berteknologi tinggi yang digunakan oleh ATM secara asasnya dihubungkan dengan rangkaian dan sistem yang dipantau oleh CDOC. Ini bagi memastikan ruang siber Kementerian Pertahanan dan ATM sentiasa selamat dan dilindungi daripada sebarang anasir-anasir yang mencabar kedaulatan negara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB TUAN SERUANDI BIN SAAD
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Tuan Seruandi bin Saad minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah Kerajaan mempertimbangkan kenaikan gaji 1.6 juta penjawat awam serta elaun-elaun yang berkaitan sebagai salah satu insentif Kerajaan menghargai pengorbanan mereka khususnya petugas barisan hadapan dalam membantu menguruskan pandemik COVID-19 di negara ini.

JAWAPAN

YB DATUK DR. ABD LATIFF AHMAD
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(TUGAS TUGAS KHAS)

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

1. Kerajaan sentiasa peka terhadap kebajikan Penjawat Awam dengan mengambil kira keadaan ekonomi dan sosial semasa yang sentiasa berubah-ubah yang secara langsung dan tidak langsung mempengaruhi peningkatan kos sara hidup.
2. Atas prihatin dan menghargai sumbangan Penjawat Awam dalam melaksanakan tanggungjawab yang diamanahkan. Kerajaan telah pun meluluskan pemberian Elaun Khas COVID-19 sebanyak RM600.00 bagi pegawai perubatan dan RM200.00 bagi lain-lain Penjawat Awam yang terlibat secara langsung dalam membendung penularan wabak COVID-19. Pemberian elaun khas ini di bawah Pakej Rangsangan Ekonomi (PRE 2020) adalah sebagai satu bentuk penghargaan daripada Kerajaan terhadap pengorbanan dan jasa Penjawat Awam yang terlibat di barisan hadapan.
3. Untuk makluman, Kerajaan juga pada dasarnya telah bersetuju supaya dibuat kajian berkaitan dengan bentuk struktur saraan baharu Perkhidmatan Awam bagi menggantikan Sistem Saraan

Malaysia (SSM) yang digunakan sejak tahun 2002. Kajian ini hendaklah mengambil kira faktor-faktor berkaitan, antaranya paras Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK) 2019 serta dasar-dasar semasa. Usaha ini adalah bagi memastikan pakej saraan yang diterima Penjawat Awam sentiasa relevan dengan keperluan Perkhidmatan Awam agar penyampaian perkhidmatan yang diterima rakyat adalah cekap dan berkualiti.

4. Dalam hal ini, kewajaran bagi menaikkan gaji serta kadar elaun-elaun tertentu akan mengambil kira keseluruhan amaun emolumen yang diterima Penjawat Awam, dan juga turut bergantung kepada kedudukan kewangan semasa Kerajaan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB PUAN LIM HUI YING
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Puan Lim Hui Ying minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan perkhidmatan yang turut disediakan di Pusat Krisis Sehenti (*One Stop Crisis Centre*) bagi membantu golongan mangsa keganasan domestik.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

1. Pusat Krisis Sehenti atau *One Stop Crisis Centre* (OSCC) adalah salah satu skop perkhidmatan yang disediakan oleh Jabatan Kecemasan dan Trauma di hospital Kementerian Kesihatan seluruh Malaysia yang **beroperasi 24 jam setiap hari** bagi **mengendalikan kes-kes seperti penderaan kanak-kanak, penderaan seksual (rogol dan liwat) serta keganasan rumahtangga.**
2. Ia merupakan perkhidmatan komprehensif yang melibatkan **integrasi dari pelbagai agensi** seperti Polis DiRaja Malaysia (PDRM), Jabatan Kebajikan Masyarakat dan pelbagai jabatan di hospital seperti Jabatan Forensik, Jabatan Pembedahan dan Jabatan Obstetrik & Ginekologi, Jabatan Psikiatri, Unit Kaunseling dan Jabatan Kerja Sosial Perubatan. Pengurusan mangsa bagi kes-kes ini dibuat secara menyeluruh bagi memastikan kesinambungan penjagaan dan rawatan bermula dari fasa krisis sehingga fasa pemulihan.
3. OSCC di Jabatan Kecemasan dan Trauma juga bertindak sebagai penyelaras di mana siasatan lanjut atau rujukan kepada pihak berkuasa atau agensi dan Jabatan berkaitan akan dilakukan oleh pegawai bertugas di OSCC. Setiap kes yang dikendalikan di OSCC akan diadakan dalam sebuah **bilik khas berasingan** dengan pesakit lain bagi menjaga kerahsiaan (*privacy dan confidentiality*)

NO SOALAN: 24

mangsa. Segala prosedur seperti pemeriksaan perubatan, pengambilan dan pengurusan bahan bukti serta dokumentasi perubatan dilakukan di sini dalam keadaan yang selamat.

4. Rawatan awal turut diberikan di OSCC sekiranya mangsa penderaan mengalami kecederaan. Selain itu, mangsa akan dirujuk kepada agensi dan Jabatan berkaitan dan turut akan mendapatkan rawatan susulan mengikut kategori kes serta keadaan pesakit.

Sekian, terima kasih.

NO SOALAN: 25

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB TUAN JAZIRI ALKAF ABDILLAH
SUFFIAN
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Tuan Jaziri Alkaf Abdillah Suffian minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan langkah-langkah Kementerian untuk memperkenalkan dan mempromosi bidang Sains, Teknologi, Kejuruteraan dan Matematik (STEM) untuk para pelajar sekolah rendah dengan lebih berkesan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untu makluman Ahli Yang Berhormat,

Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) berusaha memastikan murid dilengkapi kemahiran yang diperlukan untuk menghadapi cabaran dunia yang sedang berubah dengan pengaplikasian Sains, Teknologi, Kejuruteraan dan Matematik (STEM).

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Senator, dalam usaha memupuk minat dan kemahiran murid dalam bidang STEM di peringkat sekolah rendah, KPM telah melaksanakan mata pelajaran Sains, Matematik, dan Reka Bentuk dan Teknologi (RBT) dan menambah baik kurikulum Teknologi Maklumat dan Komunikasi (TMK) yang dilaksanakan secara merentas kurikulum.

Selain itu, kurikulum telah direka bentuk dengan menerapkan elemen-elemen asas pengetahuan dan kemahiran yang memenuhi keperluan Revolusi Perindustrian 4.0 (4IR). Mata pelajaran RBT dilaksanakan di peringkat sekolah rendah Tahap II telah memberi pendedahan kepada murid tentang pengekodan (*coding*) dan robotik. RBT memberi peluang kepada murid menggabungkan kemahiran mereka bentuk dan teknologi dengan pemikiran kreatif. RBT memberi peluang kepada murid menggabungkan kemahiran mereka bentuk dan teknologi dengan pemikiran kreatif.

NO SOALAN: 25

KPM juga berusaha untuk meningkatkan kemahiran serta penguasaan murid dalam STEM melalui pelbagai pendekatan pembelajaran yang memberi tumpuan kepada kemahiran berfikir aras tinggi (KBAT). Bagi mencapai hasrat tersebut, murid digalakkan untuk melaksanakan pendidikan berasaskan inkuiri dan pendidikan berasaskan inkuiri.

Mulai tahun 2019, Program STEM *Executive Consultation* (STEMEC) telah diperkenalkan bagi menggalakkan murid mengintegrasikan pengetahuan, kemahiran dan nilai dari pelbagai disiplin ilmu untuk menyelesaikan masalah yang kompleks dalam konteks dunia sebenar.

Pendekatan-pendekatan tersebut memberi pendedahan kepada kemahiran berfikir aras tinggi (KBAT) seperti menganalisis, menilai secara kritis, membuat hipotesis dan membuat keputusan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Senator, KPM telah melaksanakan program khusus pembangunan profesionalisme guru, iaitu Pendidikan Sains Berasaskan Inkuiri (IBSE) dan Pendidikan Matematik Secara Inkuiri (IBME). Program IBSE dilaksanakan dengan kerjasama Akademi Sains Malaysia (ASM) dan ExxonMobil Malaysia berdasarkan modul daripada *Fondation La Main à la pâte* di Perancis. Program IBME pula dilaksanakan dengan kerjasama Yayasan Guru Tun Hussein Onn (YGTHO). Di samping itu, Pendidikan Sains Komputer Menggunakan Pendekatan IBSE turut diperkenalkan kepada guru dengan kerjasama International Science, Technology and Innovation Centre for South-South Cooperation under the auspices of UNESCO (ISTIC) dan Universiti Teknologi Malaysia (UTM).

NO SOALAN: 25

Di samping itu, KPM juga menjalinkan kerjasama dengan agensi kerajaan lain, seperti Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi (MOSTI), dan sektor swasta bagi melaksanakan kempen kesedaran murid, ibu bapa, komuniti dan orang awam terhadap kepentingan bidang STEM melalui penganjuran Minggu Sains Negara. KPM turut menganjurkan Sambutan Hari Sains Sedunia untuk Keamanan dan Pembangunan (*World Science Day for Peace and Development*) bagi meningkatkan minat murid dalam sains dan teknologi.

Langkah-langkah tersebut bukan sahaja dapat memperkenalkan dan mempromosi bidang STEM kepada murid sekolah rendah, malah dapat membangunkan modal insan dalam bidang STEM yang holistik dan berdaya saing untuk menyumbang kepada kemajuan negara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATUK RAS ADIBA BINTI MOHD
RADZI
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Datuk Ras Adiba binti Mohd Radzi minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan adakah Kerajaan akan membentangkan pindaan Akta OKU 2008 pada tahun ini serta apakah elemen penguatkuasaan yang akan dimasukkan dalam pindaan akta ini.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) sedang mengambil tindakan untuk menyemak semula Akta Orang Kurang Upaya 2008 [Akta 685]. Dalam usaha menyemak semula Akta Orang Kurang Upaya 2008, KPWKM telah mengadakan beberapa siri bengkel sejak 27 Januari 2016 hingga 20 Ogos 2019. Input daripada bengkel-bengkel ini dijadikan asas untuk semakan Akta Orang Kurang Upaya 2008.

KPWKM komited untuk menambah baik penglibatan golongan Orang Kurang Upaya (OKU) dalam sektor pekerjaan dan penyediaan perkhidmatan kepada OKU. Selain input daripada bengkel, hasil dua kajian yang dijalankan oleh KPWKM melalui Institut Sosial Malaysia (ISM) iaitu Kajian Mengenai Sistem Sokongan Kepada Penjaga OKU di Malaysia dan Kajian Peluang Pekerjaan OKU di Malaysia akan turut dijadikan input pindaan Akta OKU 2008.

KPWKM kini dalam proses mengenal pasti rakan strategik dan penubuhan Pasukan Projek Khas (*Special Project Team- SPT*) bagi semakan Akta OKU 2008. Keahlian SPT akan terdiri daripada wakil persatuan peringkat kebangsaan, ahli akademik, pakar perubatan dan pakar perundangan profesional serta wakil daripada tujuh kategori OKU. Sesi libat urus bersama-sama dengan agensi berkaitan diadakan bagi menyemak keperluan pindaan Akta OKU 2008, membangunkan terma

rujukan SPT, mengenal pasti ahli SPT serta menyediakan garis masa (*timeline*). Sehubungan dengan itu, pembentangan cadangan pindaan Akta OKU 2008 dirancang untuk dilaksanakan oleh KPWK M pada tahun 2022.

Akta OKU 2008 merupakan sebuah akta yang berasaskan hak (*rights based law*) dan tidak berbentuk punitif. Mengambil kira perkembangan terkini remedi kehakiman dan perundangan adalah wajar elemen penguatkuasaan dimasukkan dalam akta itu bagi memberikan perlindungan kepada OKU sekiranya berlaku sebarang pelanggaran hak yang mendiskriminasikan golongan OKU seperti dalam aspek pendidikan, kesihatan, pekerjaan, aksesibiliti dan sebagainya.

Kementerian ini ada menerima beberapa cadangan pindaan Akta OKU 2008 daripada beberapa pihak yang meliputi pelbagai aspek pindaan. Antaranya ialah cadangan agar elemen penguatkuasaan dan denda dibaca secara Bersama dalam Akta ini seperti Kanun Keseksaan, Undang-undang Kecil Bangunan Seragam 1984 dan Akta Jalan, Parit dan Bangunan 1974. Sehubungan dengan itu, elemen penguatkuasaan yang sewajarnya dimasukkan dalam pindaan Akta OKU 2008 akan dikenal pasti dan diperhalus oleh ahli SPT yang dilantik sebelum dimuktamadkan pada tahun 2022.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATO' ISA BIN AB. HAMID
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Dato' Isa Bin Ab. Hamid minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan berapakah jumlah Orang Asli yang telah divaksin dan jenis vaksin yang digunakan serta apakah program Kementerian dalam memberi kesedaran vaksinasi dalam kalangan Masyarakat Orang Asli.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertuan,

1. Untuk makluman, berdasarkan data sehingga 10 Oktober 2021, jumlah Orang Asli yang telah menerima suntikan lengkap vaksin COVID-19 adalah seramai **92,186 orang** (iaitu 64% liputan vaksinasi) daripada 144,180 orang keseluruhan Orang Asli yang berdaftar.
2. Berhubung jenis vaksin yang digunakan, **empat (4) jenis vaksin telah digunakan iaitu Pfizer, Sinovac, Cansino dan AstraZeneca** sepanjang pelaksanaan Program Imunisasi COVID-19 Kebangsaan di kalangan masyarakat Orang Asli. Pecahan penggunaan **keseluruhan 182,781 dos** yang telah diberikan mengikut jenis vaksin adalah seperti berikut:
 - (i) Vaksin Pfizer sebanyak 99,066 dos (54.2%);
 - (ii) Vaksin Sinovac sebanyak 65,119 dos (35.6%);
 - (iii) Vaksin Cansino sebanyak 15,749 dos (8.6%); dan
 - (iv) Vaksin AstraZeneca sebanyak 2,847 dos (1.6%).
3. Penggunaan vaksin jenis Cansino yang telah digunakan sebanyak 15,749 dos amat membantu dalam meningkatkan liputan imunisasi COVID-19 di kalangan masyarakat Orang Asli. Ini kerana hanya satu dos lengkap yang diperlukan dan memudahkan masyarakat Orang Asli dalam mendapatkan vaksin yang lengkap tanpa memerlukan dos kedua.

Tuan Yang di-Pertuan,

4. Berhubung program kesedaran vaksinasi dalam kalangan masyarakat Orang Asli, Kementerian Kesihatan telah melaksanakan pelbagai inisiatif bagi meningkatkan kesedaran dan keyakinan masyarakat Orang Asli agar bersedia untuk menerima suntikan vaksin. Antara program yang telah dilaksanakan adalah:

- (i) Kempen kesedaran kepentingan vaksin melalui aktiviti **jangkau luar (outreach)** ke kampung Orang Asli pedalaman dan juga pinggiran.
- (ii) Mengadakan **'engagement'** dengan ketua komuniti iaitu Tok Batin dan masyarakat Orang Asli setempat dalam penyampaian maklumat yang sahih, meningkatkan pemahaman dan meyakinkan mereka dalam menerima suntikan vaksin COVID-19.
- (iii) Menyampaikan maklumat dan mempromosi program vaksin **melalui bual bicara di saluran radio**. Iaitu radio Asyik FM. yang merupakan saluran radio khusus untuk masyarakat Orang Asli.
- (iv) **Kerjasama dengan NGO dan universiti tempatan** dalam menyediakan bahan **pendidikan kesihatan untuk promosi pengambilan vaksin COVID-19** termasuklah: penyediaan poster di dalam dialek mereka, promosi vaksin melalui pempengaruh (*influencer*) di kalangan masyarakat Orang Asli, menghasilkan video pendek promosi vaksinasi di dalam dialek

mereka serta pertandingan video melalui aplikasi '*Tik-Tok*' berkaitan kepentingan dan kebaikan suntikan vaksin COVID-19 yang disertai oleh masyarakat Orang Asli.

- (v) **Kerjasama dan libat urus** di antara Jabatan Kesihatan Negeri, Pejabat Kesihatan Daerah, pasukan kesihatan Hospital Orang Asli Gombak, universiti tempatan, pasukan BOMBA dan NGO untuk masuk ke kampung pedalaman dalam **memberi suntikan vaksin secara jangkau luar (*outreach*)**.

Sekian, terima kasih.

NO SOALAN: 28

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB PUAN NURIDAH BINTI MOHD SALLEH
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Puan Nuridah Binti Mohd Salleh minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan sama ada Kerajaan berhasrat mewujudkan sistem persekolahan satu aliran di negara ini sebagai suatu usaha untuk mewujudkan perpaduan kaum di Malaysia.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) masih mengekalkan dasar sedia ada bagi mendukung aspirasi untuk memperkukuh perpaduan, membina identiti serta membangunkan modal insan. Bagi memastikan perpaduan wujud secara menyeluruh di sekolah, sistem pendidikan pada semua peringkat persekolahan (prasekolah hingga lepas menengah) adalah berlandaskan Falsafah Pendidikan Kebangsaan yang menekankan kepada keseimbangan jasmani, emosi, rohani, intelek dan sosial.

Bagi tujuan tersebut, KPM telah memasukkan elemen patriotisme, perpaduan dan kecintaan terhadap agama, bangsa dan negara dalam kurikulum kebangsaan melalui Kurikulum Standard Prasekolah Kebangsaan (KSPK), Kurikulum Standard Sekolah Rendah (KSSR) dan Kurikulum Standard Sekolah Menengah (KSSM) dalam mata pelajaran Sejarah, Pendidikan Islam, Pendidikan Moral serta melalui pendekatan merentas kurikulum dalam mata pelajaran lain.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Senator, Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (PPPM) 2013-2025 memberi perhatian khusus kepada usaha memperkukuh perpaduan dalam kalangan murid. Dalam PPPM 2013-2025 (Pendidikan Prasekolah hingga Lepas Menengah), kurikulum Pendidikan Agama Islam bagi murid Islam dan kurikulum Pendidikan Moral

NO SOALAN: 28

bagi murid bukan Islam diperkukuh melalui pemahaman tentang nilai-nilai perpaduan dan hubungan baik sesama insan. Prinsip Rukun Negara yang memberi penekanan kepada perpaduan dalam kalangan masyarakat berbilang bangsa juga diterapkan dalam topik-topik yang berkaitan.

KPM juga telah menyediakan dan mengedarkan Garis Panduan Pelaksanaan Amalan Harian Bagi Perpaduan Di Sekolah Kementerian Pendidikan Malaysia ke semua sekolah di seluruh negara melalui Surat Pekeliling Ikhtisas (SPI) Kementerian Pendidikan Malaysia Bilangan 9 Tahun 2018 bertarikh 9 November 2018. Garis panduan ini bertujuan memberi panduan kepada pengetua dan guru besar dalam pelaksanaan amalan harian bagi perpaduan di sekolah KPM. Selain itu, garis panduan ini juga bertujuan meningkatkan perpaduan di setiap sekolah melalui pelaksanaan program dan aktiviti yang memberi peluang kepada guru dan murid pelbagai kaum bertemu dan mengenali antara satu sama lain bagi meningkatkan keupayaan menerima perbezaan kaum, budaya, bahasa dan agama.

KPM juga memperkasa pembelajaran luar bilik darjah melalui aktiviti kokurikulum sebagai salah satu usaha menerapkan nilai dan semangat perpaduan dalam kalangan murid. Pelibatan murid dari pelbagai bangsa dalam aktiviti kokurikulum melalui aktiviti unit beruniform, kelab dan persatuan serta sukan dan permainan menjadi medium utama KPM memupuk perpaduan dalam kalangan murid di sekolah.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

**PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATUK JOHN AMBROSE
TARIKH : 20 OKTOBER 2021**

Datuk John Ambrose minta **MENTERI PEMBANGUNAN USAHAWAN DAN KOPERASI** menyatakan apakah usaha pihak Kementerian dalam membantu usahawan terutamanya Perusahaan Mikro, Kecil dan Sederhana (PMKS) serta usahawan informal daripada pelbagai sektor ekonomi merasa gusar dengan kelangsungan operasi perniagaan mereka akibat pelaksanaan PKP dan nyatakan usaha-usaha lain pihak Kementerian bagi meningkatkan pendapatan para usahawan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

1. MEDAC telah membentuk satu jawatankuasa khas atau *Taskforce* di peringkat Kementerian bagi membantu usahawan berdepan dengan impak pandemik COVID-19. Melalui pembentukan jawatankuasa ini, pihak Kementerian sedang mengambil tindakan segera dalam tempoh jangka pendek di bawah sasaran KPI 100 hari dengan memberi fokus kepada 3 pendekatan utama seperti berikut:
 - (i) Memulihkan usahawan dan koperasi terjejas melalui bantuan pembiayaan dan pemberian moratorium merangkumi 26 program dengan implikasi kewangan sebanyak RM7.06 bilion (termasuk moratorium bernilai RM5.54 bilion) dan melibatkan 192,541 penerima manfaat;
 - (ii) Membantu golongan yang hilang pekerjaan, belia dan graduan menceburi bidang keusahawanan yang mengandungi pelaksanaan 15 program dengan peruntukan sebanyak RM40.4 juta dan melibatkan 2,570 penerima manfaat; dan
 - (iii) Memperkukuhkan daya tahan Perusahaan Mikro, Kecil dan Sederhana (PMKS) melalui adaptasi teknologi yang merangkumi pelaksanaan 11 program dengan peruntukan sebanyak RM14.8 juta dan melibatkan 8,950 penerima manfaat.

2. MEDAC juga melalui TEKUN telah menyediakan program pembiayaan mikrokredit khusus untuk usahawan informal melalui Skim Pembiayaan Informal 2.0 (SPIN 2.0) dengan pembiayaan maksimum sebanyak RM10,000.
3. Seterusnya bagi meningkatkan pendapatan usahawan, antara inisiatif dan program yang telah dilaksanakan ialah:
 - (i) **Program *Young Innovative Entrepreneur Challenge* (YiEP)**

Memperkukuh kemampuan PMKS dalam penggunaan platform *online* untuk meningkatkan hasil jualan. Program ini menyediakan insentif pembayaran yuran penyertaan di platform *online*.
 - (ii) **Program *Online Onboarding Coaching Programme* (e-Board)**

Memperkukuh kapasiti PMKS dalam penggunaan platform *online* melalui latihan dan bimbingan secara *handhold* yang intensif selama 4 bulan dengan sasaran peningkatan jualan sebanyak 20%.
 - (iii) **Program Pemasaran *Online* TEKUN**

memberikan latihan kepada usahawan mikro untuk meningkatkan hasil jualan melalui bantuan geran dan pemasaran produk usahawan di platform *online*.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB TUAN AKNAN EHTOOK
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Tuan Aknan Ehtook minta **MENTERI PERPADUAN NEGARA** menyatakan sejauh manakah perpaduan antara kaum di Malaysia telah membantu meningkatkan 'happiness index' dalam kalangan rakyat Malaysia serta apakah halangan yang sedang diatasi oleh Kementerian untuk memperbaiki indeks ini.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

1. Dimaklumkan bahawa statistik berkenaan '**Happiness Index**' atau **Laporan Indeks Kesejahteraan Rakyat Malaysia (IKRM)** masih dalam fasa pembangunan oleh Jabatan Perangkaan (DOSM) dan belum diterbitkan dalam mana-mana laporan di DOSM.
2. *Highlights* utama dalam penerbitan **Laporan IKRM 2019** adalah seperti berikut:
 - Indeks Kesejahteraan Rakyat Malaysia (IKRM) dibangunkan untuk mengukur tahap kesejahteraan rakyat Malaysia daripada perspektif ekonomi dan sosial.
 - IKRM terdiri daripada lima komponen ekonomi iaitu;
 1. Pengangkutan
 2. Komunikasi
 3. Pendidikan
 4. Pendapatan dan pengagihan; dan
 5. Persekitaran kerja.

- Terdapat sembilan komponen sosial iaitu;

1. Perumahan
2. Hiburan dan rekreasi
3. Keselamatan awam
4. Penyertaan sosial
5. Tadbir urus
6. Kebudayaan
7. Kesihatan
8. Alam sekitar dan
9. Keluarga

- IKRM meningkat 0.6 peratus kepada 121.0 mata indeks pada 2019 berbanding 120.3 mata indeks pada 2018.

- Peningkatan ini didorong oleh pertumbuhan kesejahteraan ekonomi iaitu 2.3 peratus kepada 131.8 mata indeks pada 2019 berbanding 128.8 mata indeks pada 2018.

3. Di peringkat Kementerian Perpaduan Negara, pelbagai usaha telah diambil bagi, meningkatkan tahap perpaduan di kalangan masyarakat pelbagai kaum dan agama.

4. Melalui Dasar Perpaduan Negara (DPN) dan Rangka Tindakan (Blueprint) Perpaduan Negara, pelbagai strategi telah digariskan melalui tiga Teras utama iaitu :
- i. Patriotisme dan demokrasi;
 - ii. Identiti Nasional; dan
 - iii. Ekosistem Perpaduan
5. Kementerian juga sedang membangunkan KAMi@Pelan Perpaduan Keluarga Malaysia selari dengan aspirasi Kerajaan dalam mengukuhkan ikatan perpaduan rakyat Malaysia sebagai sebuah keluarga yang menekankan aspek inklusiviti dan semangat keterangkuman.
6. Dalam mencapai hasrat ini, cabaran yang ada perlu ditangani dengan penuh hemah termasuk penggunaan media digital yang boleh mencetuskan perselisihan dan salah faham.
7. Penerapan nilai-nilai dan kesedaran masyarakat tentang tatacara penggunaan media digital semestinya diberi keutamaan. Kawalan ke atas penggunaan media digital dilaksanakan melalui peraturan dan akta-akta sedia seperti Seksyen 233 Akta Komunikasi dan Multimedia 1998 [Akta 588] iaitu kesalahan penggunaan tidak wajar kemudahan rangkaian atau perkhidmatan rangkaian.
8. Kementerian juga dengan kerjasama Universiti Kebangsaan Malaysia sedang membangunkan Indeks Perpaduan Nasional (IPNas).

9. IPNas merupakan indeks yang akan memberikan **petunjuk tahap kesepaduan nasional** bagi membolehkan Kerajaan mengenalpasti dan merancang strategi, usaha dan **program intervensi** yang sesuai dengan hasrat untuk mewujudkan sebuah masyarakat yang berfikir dan membudayakan perpaduan.
10. Objektif Kajian IPNas 2021 adalah seperti berikut:
- (i) Mengukur tahap perpaduan dan keadaan hubungan masyarakat pelbagai etnik di Malaysia bagi tahun 2021 di peringkat nasional dan mengikut negeri;
 - (ii) Mengukur tahap ketegangan antara kaum di Malaysia; dan
 - (iii) Mencadangkan strategi dan usaha-usaha bagi memantapkan tahap perpaduan di Malaysia berdasarkan hasil dapatan kajian.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021 PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB PUAN RITA SARIMAH ANAK
PATRICK INSOL
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Puan Rita Sarimah Anak Patrick Insol minta **MENTERI PERUMAHAN DAN KERAJAAN TEMPATAN** menyatakan pelan dan program tempoh jangka masa sederhana dan tempoh jangka masa panjang Kementerian untuk memulihkan alam sekitar di kawasan perumahan dan bandar-bandar di Malaysia.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, dalam usaha **memulihkan alam sekitar di kawasan perumahan dan bandar-bandar di Malaysia**, Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT) telah mempunyai dasar-dasar dan garis panduan berikut:

- i. Dasar Perbandaran Negara Kedua (DPN2);
- ii. Dasar Kebun Komuniti;
- iii. Garis Panduan Perancangan Kawasan Lapang Awam;
- iv. Garis Panduan Perancangan Kejiranan Hijau; dan
- v. Garis Panduan Taman Atas Bumbung.

Dasar Perbandaran Negara Kedua (DPN2) telah mengenal pasti **288 buah bandar** dan menggariskan **113 tindakan** yang perlu dilaksanakan oleh Pihak Berkuasa Tempatan (PBT), agensi kerajaan, pihak swasta serta pertubuhan bukan kerajaan yang berkaitan bagi mencapai visi '**Bandar yang Mampan untuk Kesejahteraan Bandar**'. Terdapat lima (5) prinsip utama di bawah DPN2 iaitu:

Prinsip 1: Tadbir Urus Bandar yang Baik;

Prinsip 2: Bandar yang Berdaya Huni;

Prinsip 3: Ekonomi Bandar yang Berdaya Saing;

Prinsip 4: Pembangunan Bandar yang Inklusif dan Saksama; dan

Prinsip 5: Pembangunan Hijau dan Persekitaran Bersih.

Prinsip kelima iaitu Pembangunan Hijau dan Persekitaran Bersih adalah menjurus kepada penjagaan alam sekitar dengan menggariskan tindakan-tindakan jangka sederhana dan jangka panjang yang perlu dilaksanakan antaranya seperti:

- i. menggalakkan pembinaan bangunan yang berkonsepkan bangunan hijau dan rendah karbon;
- ii. mewartakan kawasan rizab sungai dan kolam takungan dalam bandar;
- iii. menggalakkan penyediaan taman atas bumbung dan *vertical garden* di bangunan dalam bandar;
- iv. mengurangkan penggunaan kenderaan persendirian dalam bandar dengan menganjurkan 'Hari Bebas Kenderaan Bermotor' secara berkala. Ini secara tidak langsung akan mengurangkan penggunaan karbon dalam bandar untuk menggalakkan gaya hidup sihat dan meningkatkan kesedaran orang ramai terhadap kesan penjanaan karbon kepada perubahan iklim dunia;
- v. menguatkuasakan *Polluter Pays Principles* terhadap aktiviti industri yang tidak mematuhi piawaian pelepasan yang ditetapkan bagi mengelakkan pencemaran udara dan air

yang mana akan menjejaskan kualiti hidup masyarakat di bandar;

- vi. menaik taraf loji rawatan kumbahan kepada teknologi yang mesra alam bagi mengurangkan pencemaran sisa kumbahan ke sumber air; dan
 - vii. memasang sistem rawatan kumbahan dan sisa makanan (sullage/greay water) yang bersesuaian di kawasan perniagaan yang berasaskan makanan.
2. KPKT melalui PLANMalaysia juga telah menyediakan draf Garis Panduan Pelaksanaan Pembaharuan Semula Bandar (GPP PSB) yang kini sedang dalam peringkat akhir kelulusan. GPP PSB ini disediakan sebagai panduan dan rujukan kepada Pihak Kerajaan Persekutuan, Pihak Berkuasa Negeri, Pihak Berkuasa Tempatan, pemaju hartanah dan pihak berkepentingan yang ingin **memaju atau membangunkan semula kawasan penempatan yang terpinggir, usang dan tidak lagi ekonomik** untuk meningkatkan imej dan reka bentuk bandar serta kualiti hidup masyarakat bandar. Pihak Berkuasa Perancang Tempatan (PBPT) boleh melaksanakan pembaharuan semula bandar dengan berpandukan GPP PSB ini dan peruntukan Seksyen 38, Akta Perancangan Bandar dan Desa 1976 (Akta 172) berkaitan kawasan pemajuan.
3. Di peringkat tempatan juga, PBT sebagai peneraju utama *Local Agenda 21* telah dan sentiasa merancang dan menguruskan kawasan persekitaran ke aras pembangunan mampan dan kualiti

hidup yang lebih tinggi melalui kerjasama dan penglibatan aktif daripada masyarakat serta pihak swasta. Bagi **tahun 2021**, sebanyak **33 program dengan jumlah RM399,937.00 telah diperuntukkan kepada KPKT untuk dilaksanakan.**

4. Selain itu, KPKT melalui PLANMalaysia juga telah melaksanakan program Anugerah Bandar Mampan dan Anugerah Kejiranan Hijau yang bertujuan untuk memberikan pengiktirafan kepada semua pihak yang melaksanakan gaya hidup hijau di Malaysia. Program ini telah dilaksanakan semenjak 10 tahun yang lalu dan akan diteruskan pada masa akan datang.
5. KPKT sebagai peneraju utama kemakmuran komuniti bandar dan persekitaran mampan sentiasa memberi fokus dalam memulihara alam sekitar di kawasan perumahan dan bandar-bandar di Malaysia. Bahagian dan agensi di bawah KPKT telah mempunyai perancangan tindakan atau program jangka sederhana dan jangka panjang. Dasar-dasar dan program yang telah dirancang sentiasa dikemaskini dan dikaji semula selaras dengan tren pembangunan dan gaya hidup semasa supaya ianya relevan dan dapat mengatasi isu-isu semasa perbandaran.

Sekian, terima kasih.

NO SOALAN: 32

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB TUAN BALASUBRAMANIAM A/L
NACHIAPPAN
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Tuan Balasubramaniam a/l Nachiappan minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan persiapan pihak Kementerian untuk pembukaan sesi persekolahan ketika situasi pandemik COVID-19 mempunyai kemungkinan menjadi situasi yang lebih serius pada masa akan datang.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) menyediakan satu pelan komprehensif pembukaan semula sekolah bagi memastikan murid dapat kembali belajar secara bersemuka di sekolah dalam keadaan selamat. Dalam merangka pelan ini, KPM telah mengadakan sesi libat urus yang menyeluruh bagi mendapatkan pandangan dan cadangan daripada semua pihak berkepentingan. KPM juga telah membuat analisis terperinci mengenai amalan terbaik pembukaan semula sekolah di negara-negara lain bagi meneliti pendekatan yang berkesan untuk memastikan pengoperasian sekolah secara bersemuka dapat dilaksanakan dalam keadaan yang selamat. Pelan ini kemudiannya diperincikan bersama-sama Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) dan Majlis Keselamatan Negara (MKN) serta diselarikan dengan Pelan Pemulihan Negara (PPN).

Bagi memastikan kelancaran pengoperasian sekolah, KPM telah menyediakan Garis Panduan Pengurusan dan Pengoperasian Sekolah 3.0 sebagai rujukan kepada jabatan pendidikan negeri (JPN), pejabat pendidikan daerah (PPD) dan pentadbir serta guru. Terdapat penambahbaikan yang dibuat dalam garis panduan pengurusan dan pengoperasian ini termasuk:

NO SOALAN: 32

- i. mewajibkan pemakaian pelitup muka kepada semua warga sekolah, termasuk murid;
- ii. memastikan pengudaraan yang baik di dalam kelas;
- iii. memastikan murid makan di ruang terbuka dengan seliaan guru bagi kelas yang menggunakan penyaman udara;
- iv. melaksanakan tiga kali ujian sendiri COVID-19 kepada murid yang akan pulang ke sekolah asrama sepenuhnya; dan
- v. melaksanakan satu kali ujian sendiri COVID-19 bagi murid asrama harian semasa pendaftaran masuk.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, KPM juga mengambil ketetapan untuk mengehadkan kapasiti murid di sekolah pada kadar 50 peratus enrolmen keseluruhan. Bagi tujuan tersebut, kaedah yang digunakan adalah dengan mengehadkan kapasiti murid di dalam kelas kepada 50 peratus daripada jumlah murid dalam kelas tersebut. Justeru, sistem penggiliran murid hadir ke sekolah mengikut minggu akan dilaksanakan. Kaedah ini diguna pakai untuk semua kelas kecuali:

- i. MBK di SKPK/SMKPK/SMPKV dan PPKI;
- ii. murid di Tingkatan 6 Semester 2 dan IBD Tahun 2;
- iii. murid di sekolah asrama sepenuhnya;
- iv. murid kelas peperiksaan antarabangsa;
- v. murid prasekolah/tadika swasta/pusat perkembangan minda (4-6 tahun); dan
- vii. murid di Sekolah Kurang Murid (kurang 150 murid).

NO SOALAN: 32

Selain daripada pendekatan di atas, KPM menetapkan bahawa hanya guru yang lengkap divaksin sahaja dibenarkan untuk melaksanakan PdP di dalam kelas dan berinteraksi dengan murid. Selain itu, hanya anggota kumpulan pelaksana (AKP) dan pekerja perkhidmatan sokongan (PPS) yang lengkap divaksin sahaja dibenarkan memasuki dan bekerja di dalam kawasan sekolah.

KPM juga memantau rapi kadar vaksinasi warga sekolah yang layak divaksin. Sehingga 18 Oktober 2021, seramai 399,598 orang atau 96.72 peratus guru telah lengkap divaksin, manakala seramai 63,724 atau 95.16 peratus anggota kumpulan pelaksana (AKP) telah lengkap divaksin. KPM sentiasa bekerjasama rapat dengan Pasukan Petugas Khas Imunisasi COVID-19 (CITF) bagi memastikan kadar vaksinasi dalam kalangan guru, AKP dan pekerja perkhidmatan sokongan dapat terus ditingkatkan.

KPM turut mewajibkan pemakaian pelitup muka kepada semua warga sekolah termasuk murid. Murid yang bergejala tidak dibenarkan hadir ke sekolah bagi mengelakkan risiko jangkitan dalam kawasan sekolah. Semua sekolah perlu memastikan pengudaraan yang baik di dalam kelas. Murid akan makan di dalam kelas semasa waktu rehat dengan seliaan guru. Bagi kelas yang menggunakan penyaman udara pula, murid perlu makan di ruang terbuka dengan seliaan guru.

Pada masa yang sama, prosedur operasi standard (SOP) yang telah ditetapkan oleh KKM seperti kerap mencuci tangan, saringan suhu badan serta penjarakan fizikal akan terus dilaksanakan di dalam sekolah.

NO SOALAN: 32

Bagi murid asrama harian, ujian saringan COVID-19 menggunakan kit ujian sendiri COVID-19 akan dilaksanakan semasa pendaftaran masuk. Selain itu, kit ujian sendiri COVID-19 akan disediakan bagi kegunaan sekolah harian untuk membuat saringan awal sekiranya terdapat murid yang menunjukkan gejala ketika di sekolah.

Sekiranya wujud varian baharu yang dikenal pasti oleh KKM, KPM akan melaksanakan penilaian risiko bersama pihak KKM dan MKN sebelum menentukan status pengoperasian sekolah.

Kerangka pelan pembukaan sekolah ini adalah satu perancangan komprehensif KPM bagi memastikan pengoperasian sekolah secara bersemuka berjalan dengan teratur dan selamat.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATO DR. NUIING JELUING
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Dr. Nuing Jeluing minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah usaha-usaha reformasi institusi yang memerlukan penggubalan perlembagaan yang akan dibuat bagi memenuhi aspirasi "Keluarga Malaysia".

JAWAPAN

**YB DATO' SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Sebuah institusi keluarga sentiasa berperanan memelihara agama, melindungi keselamatan, menjaga maruah dan memastikan nasib setiap ahli keluarga terbela. Dalam konteks negara, kita adalah Keluarga Malaysia yang terdiri daripada pelbagai agama, bangsa, kaum dan usia. Meskipun berbeza kepercayaan, latar belakang dan budaya, kita meraikan keterangkuman dalam perbezaan, menjunjung semangat Malaysia sebagai sebuah negara bangsa.

Atas semangat semangat Keluarga Malaysia ini, pihak Kerajaan sangat komited untuk melaksanakan agenda transformasi Parlimen sepertimana termaktub di dalam *Confidence And Supply Agreement* (CSA) di antara pihak Kerajaan dan Pembangkang. Antara usaha reformasi dan komitmen Kerajaan Keluarga Malaysia berhubung beberapa cadangan melibatkan pindaan kepada Perlembagaan Persekutuan adalah seperti yang berikut:

RANG UNDANG-UNDANG ANTI LOMPAT PARTI ATAU UNDANG-UNDANG YANG BERKAITAN

Perkara ini melibatkan kajian, antara lainnya, kepada perenggan (c) Fasal (1) Perkara 10 Perlembagaan Persekutuan yang memperuntukkan bahawa semua warganegara berhak untuk membentuk persatuan. Hak di bawah perenggan (c) Fasal (1) Perkara 10 Perlembagaan Persekutuan ini turut merangkumi hak untuk menyertai atau tidak menyertai persatuan dan juga hak untuk meletak jawatan dalam sesuatu persatuan. Prinsip ini adalah seperti yang diputuskan oleh Mahkamah Agung dalam kes ***Dewan Undangan Negeri Kelantan & Anor v. Nordin Bin Salleh & Anor [1992] 1 MLJ 697***.

Berdasarkan perenggan (c) Fasal (2) Perkara 10 Perlembagaan Persekutuan, Parlimen boleh melalui undang-undang mengenakan, ke atas hak seseorang warganegara di bawah perenggan (c) Fasal (1) Perkara 10 Perlembagaan Persekutuan, sekatan yang didapatinya perlu dan suai manfaat demi kepentingan keselamatan Persekutuan atau mana-mana bahagiannya, ketenteraman awam atau moraliti.

Dalam hubungan ini, Kerajaan akan meneliti dan mempertimbangkan semua cadangan dan input yang diterima daripada pihak berkepentingan termasuk daripada ahli Parlimen Kerajaan dan Pembangkang melalui sesi libat urus yang menyeluruh. Sesi libat urus ini amat penting bagi menetapkan apa jua hala tuju dan parameter gubalan undang-undang. Ini adalah untuk memastikan Rang Undang-Undang ini tidak bertentangan dengan Perlembagaan Persekutuan atau undang-undang lain yang berkuat kuasa termasuk di peringkat negeri.

Jabatan Perdana Menteri sedang bekerjasama dengan Jabatan Peguam Negara untuk mengkaji penyediaan undang-undang bagi menangani isu lompat parti. Kerajaan akan terus komited dalam memastikan Keluarga Malaysia yang digagaskan dapat mengambil kira semua kepentingan rakyat dan negara.

**MEMASTIKAN SURUHANJAYA PILIHAN RAYA MALAYSIA (SPR)
MEMPERCEPAT TINDAKAN UNTUK PELAKSANAAN
PENDAFTARAN UMUR MINIMUM PENGUNDI 18 TAHUN DAN
PENDAFTARAN PEMILIH SECARA AUTOMATIK**

Fasal (1) dan (4) Perkara 119 Perlembagaan Persekutuan telah dipinda melalui seksyen 3 Akta Perlembagaan (Pindaan) 2019 [*Akta A1603*] bagi menurunkan umur kelayakan mengundi daripada 21 tahun kepada 18 tahun (perenggan 3(a) Akta A1603) serta membolehkan pendaftaran pemilih secara automatik dibuat (perenggan 3(b) Akta A1603).

Menurut subseksyen 1(2) Akta A1603, seksyen 3 Akta A1603 akan mula berkuat kuasa pada tarikh yang ditetapkan oleh Yang di-Pertuan Agong melalui pemberitahuan dalam *Warta*. Setakat ini, tarikh kuat kuasa bagi seksyen 3 Akta A1603 masih belum ditetapkan melalui pemberitahuan dalam *Warta*.

Justeru, Kerajaan melalui Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR) komited untuk memastikan umur kelayakan pengundi 18 tahun dan pendaftaran pemilih secara automatik dapat dilaksanakan selewat-lewatnya pada 31 Disember 2021 selaras dengan keputusan semakan kehakiman isu Undi 18 di Mahkamah Tinggi Kuching pada 3 September 2021.

TEMPOH JAWATAN PERDANA MENTERI KEPADA TIDAK MELEBIHI SEPULUH (10) TAHUN.

Tempoh jawatan Perdana Menteri tidak diperuntukkan di bawah Perlembagaan Persekutuan. Pada masa ini, perenggan (a) Fasal (2) Perkara 43 Perlembagaan Persekutuan memperuntukkan bahawa Perdana Menteri yang dilantik perlulah merupakan seorang yang pada hemat Yang di-Pertuan Agong, mungkin mendapat kepercayaan majoriti ahli Dewan Rakyat itu.

Namun begitu, Memorandum Persefahaman Transformasi dan Kestabilan Politik yang telah dilaksanakan menunjukkan bahawa Kerajaan mengambil kira kepentingan semua pihak khususnya untuk memastikan kestabilan politik terus dipelihara.

USAHA KE ARAH PELAKSANAAN PERKARA-PERKARA YANG TERMAKTUB DALAM PERJANJIAN MALAYSIA 1963 (MA63) DAN DOKUMEN-DOKUMEN YANG BERKAITAN DENGANNYA.

Bagi tujuan tersebut, Majlis Khas Mengenai Perjanjian Malaysia 1963 ("MKMA63") telah ditubuhkan pada 9 September 2020 sebagai forum perhubungan antara Kerajaan Persekutuan dengan Kerajaan Negeri Sabah dan Kerajaan Negeri Sarawak (*inter-governmental forum*) khusus bagi membincangkan isu-isu berhubung dengan pelaksanaan hak-hak tersebut.

Empat (4) Jawatankuasa Kerja telah ditubuhkan di bawah MKMA63 iaitu Jawatankuasa Kerja Rakan Sekutu, Jawatankuasa Kerja Sosio-Ekonomi, Jawatankuasa Kerja Keselamatan Negeri dan Jawatankuasa

Perundingan Bersama Mengenai Pemberian Khas di bawah Perkara 112D Perlembagaan Persekutuan (*Joint Consultative Committee*) yang masing-masing diberi tanggungjawab antara lainnya untuk meneliti isu-isu yang berbangkit dan mencadangkan pindaan undang-undang yang berkaitan sekiranya perlu.

MKMA63 diurusetiaikan oleh Bahagian Hal Ehwal Sabah dan Sarawak (BHESS) Jabatan Perdana Menteri. Setakat ini, antara isu yang dikaji ialah pindaan kepada Fasal (2) Perkara 1 dan Fasal (2) Perkara 160 Perlembagaan Persekutuan. Bagi tujuan pindaan kepada Perlembagaan Persekutuan, Fasal (3) Perkara 159 Perlembagaan Persekutuan memperuntukkan bahawa pindaan kepada Perlembagaan Persekutuan tidak boleh diluluskan di dalam mana-mana satu Majlis Parlimen melainkan jika Rang Undang-Undang yang meminda Perlembagaan Persekutuan itu telah disokong pada Bacaan Kali Kedua dan Kali Ketiga dengan undi sebanyak tidak kurang daripada dua pertiga daripada jumlah bilangan ahli Majlis Parlimen itu.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DR. AHMAD AZAM BIN HAMZAH
DARIPADA : 20 OKTOBER 2021

Dr. Ahmad Azam Bin Hamzah minta **MENTERI KERJA RAYA** menyatakan adakah kajian di Selatan England yang menunjukkan bahawa penggunaan lampu jalan yang menggunakan LED memberi kesan terhadap ekosistem serangga dan apakah tersebut dirujuk sebelum pelaksanaan lampu LED dipasang di Malaysia.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Senator, kajian di Selatan England yang diterbitkan di dalam jurnal *Science Advances* bertarikh 25 Ogos 2021 menyatakan bahawa penggunaan lampu jalan diod pemancar cahaya putih (LED) berwarna putih mengganggu tingkah laku serangga dan menyebabkan penurunan populasi serangga. Selanjutnya, kajian tersebut telah membuat perbandingan di antara lampu jalan konvensional jenis *High Pressure Sodium Vapour (HPSV)* dengan lampu LED. Warna cahaya lampu yang dinyatakan di dalam kajian tersebut dianggarkan 2000 Kelvin(K) iaitu Lampu HPSV dan 5000 Kelvin(K) iaitu Lampu LED jenis *Cool White*.

Secara amnya, Lampu LED mempunyai julat warna cahaya (*Correlated Colour Temperature – CCT*) yang pelbagai iaitu *warm white* (< 3300K), *intermediate* (3300K – 5300K) dan *cool white* (>5300K). Walau bagaimanapun bagi projek-projek jalan JKR, warna cahaya (CCT) lampu jalan jenis LED yang digunakan adalah di antara 2500K - 3500K iaitu *warm white* (putih kekuningan).

Bertitik tolak dengan kenyataan di atas, pemilihan ini adalah selaras dengan 'Garis Panduan Lampu Jalan Jenis Cekap Tenaga Untuk Pemasangan Baharu Dan Sedia Ada Projek Kerajaan' yang telah dipersetujui di dalam Mesyuarat Jemaah Menteri pada 21 Februari 2018. Mesyuarat telah bersetuju supaya lampu LED *warm white* (putih kekuningan) digunakan berbanding lampu LED *cool white* (putih kebiruan) kerana ia dapat memberi keselesaan kepada pengguna

jalan raya selain mengurangkan kesan sampingan terhadap kulit dan retina mata serta mematuhi keperluan *Photobiological Hazard Risk*.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat juga, di Malaysia, masih tiada kajian terperinci dijalankan berkenaan kesan penggunaan lampu LED terhadap

haiwan mahupun serangga dan ia memerlukan kerjasama pelbagai pihak selain daripada JKR. Namun begitu, pihak JKR ada melaksanakan Kajian Impak Alam Sekitar (*Environmental Impact Assessment - EIA*) bagi projek- projek di kawasan sensitif seperti kawasan pembiakan ikan dan kawasan berhampiran dengan hutan simpan bagi menentukan kesesuaian pemasangan lampu jalan.

Selain itu, rujukan dengan kajian terdahulu yang dijalankan di luar negara menunjukkan bahawa terdapat kesan negatif yang berbeza-beza terhadap pelbagai haiwan *nocturnal* dan serangga disebabkan oleh pencemaran cahaya (*light pollution*) akibat pemasangan lampu. Namun, penyelidik mencadangkan agar lebih banyak kajian dijalankan di lapangan (*field studies*) untuk menentukan kesan sebenar pencemaran cahaya dan spektrum cahaya terhadap haiwan dan serangga ini. Sebagai contoh, di Belanda kajian kesan pencahayaan terhadap haiwan dan serangga pelbagai spesis dilaksanakan di habitat asal (*natural habitat*) oleh *Institute of Ecology* dengan kerjasama universiti tempatan.

Secara amnya, pemasangan lampu jalan jenis LED juga menjimatkan penggunaan tenaga elektrik berbanding lampu jalan konvensional jenis *High Pressure Sodium Vapour (HPSV)* sekaligus dapat mengurangkan pelepasan karbon ke alam sekitar selaras dengan agenda pembangunan lestari.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATUK PAUL IGAI
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Datuk Paul Igai minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan adakah Kementerian berhasrat untuk memberikan suntikan penggalak dos ketiga vaksin COVID-19 dan suntikan vaksinasi kepada kanak-kanak berumur 12 tahun ke bawah memandangkan kes jangkitan akibat Varian 'Delta' yang semakin meningkat.

JAWAPAN:

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

1. YAB Perdana Menteri telah mengumumkan pada **19 September 2021** bahawa kerajaan telah bersetuju untuk **melaksanakan pemberian dos ketiga vaksin COVID-19** bagi meningkatkan perlindungan kepada golongan rentan daripada risiko jangkitan COVID-19.
2. Keutamaan akan diberikan kepada **kumpulan yang berisiko tinggi terlebih dahulu** seperti anggota barisan hadapan kesihatan, pesakit kurang daya tahan imun (*immunocompromised*), warga tua dengan komorbiditi dan individu yang tinggal atau bekerja di pusat jagaan jangka panjang (*long-term care facilities*). Dianggarkan **seramai 7.15 juta individu daripada kumpulan tersebut** akan terlibat dalam pemberian vaksin dos ketiga nanti.
3. Pemberian dos ketiga vaksin COVID-19 akan dilaksanakan **apabila liputan imunisasi populasi dewasa di seluruh negara melebihi 80%**. Bagi tujuan tersebut, panel pakar perubatan dan kesihatan sedang membangunkan garis panduan pelaksanaan pemberian dos ketiga dan pada yang sama permohonan untuk mendapatkan kelulusan Pihak Berkuasa Kawalan Dadah sedang dilaksanakan.

Tuan Yang di-Pertua,

4. Berkenaan vaksinasi kepada kanak-kanak berumur 12 tahun ke bawah, buat masa ini, **bukti-bukti saintifik terhadap keberkesanan dan keselamatan vaksin ke atas kanak-kanak berumur 12 tahun ke bawah termasuk kajian klinikal fasa 3 amat terhad**. Pihak Pfizer-BioNTech juga masih sedang melakukan percubaan klinikal Tahap 1/2/3 bagi mengkaji keselamatan, toleransi dan imunogenik vaksin pada jadual dua dos pada 3 kumpulan umur (iaitu 5 hingga 11 tahun, 2 hingga 5 tahun dan 6 bulan hingga 2 tahun).
5. Walau bagaimanapun, pada 20 September 2021 pihak Pfizer-BioNTech telah mengeluarkan hasil dapatan kajian klinikal fasa 3 untuk usia 5 hingga 11 tahun. Vaksin didapati selamat, ditoleransi dengan baik dan menunjukkan tindak balas antibodi peneutralan yang kuat. Mereka telah bercadang untuk mengemukakan data tersebut kepada *United States Food and Drug Administration* (USFDA) dan *European Medicines Agency* (EMA).
6. Untuk vaksin lain seperti Sinovac, Sinopharm, Novavax dan berkaitan, kajian klinikal sedang dijalankan untuk melihat kesesuaiannya kepada kanak-kanak. Bagi tujuan kajian klinikal ini, Malaysia telah **terpilih sebagai salah satu lokasi Kajian Klinikal Fasa III Vaksin Sinovac**. Kajian ini akan dijalankan di 9 lokasi kajian yang merangkumi 7 fasiliti di bawah Kementerian Kesihatan, Universiti Malaya dan UiTM. Kajian ini diselaraskan oleh *Clinical Research Malaysia* (CRM) dengan penglibatan Institut Penyelidikan Klinikal.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATO' HAJI JEFRIDIN BIN HAJI
ATAN
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Dato' Haji Jefridin bin Haji Atan minta **MENTERI SUMBER MANUSIA** menyatakan pada tahap manakah pengangguran semasa di Malaysia dan apakah inisiatif dalam memastikan sektor pekerjaan negara berada pada fasa pemulihan yang sepatutnya.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

Berdasarkan data terkini kaji selidik Tenaga Buruh oleh Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM), kadar pengangguran rakyat Malaysia pada Ogos 2021 menurun sebanyak 0.2 peratus kepada 4.6 peratus berbanding Julai 2021 yang merekodkan 4.8 peratus. Bilangan penganggur yang dicatatkan pada bulan Ogos 2021 adalah seramai 748,800 orang, iaitu pengurangan sebanyak 3.8 peratus atau 29,400 orang berbanding 778,200 orang pada bulan Julai 2021.

Data MyFutureJobs yang diperoleh sehingga September 2021 mencatatkan sejumlah 1,574,327 peluang pekerjaan pelbagai kategori disediakan di dalam portal tersebut. Manakala, seramai 636,613 orang pencari kerja sedang mencari pekerjaan di mana daripada jumlah tersebut seramai 217,356 individu telah berjaya mendapat padanan pekerjaan.

Dalam usaha untuk membantu mereka yang kehilangan pekerjaan dan juga sumber pendapatan, Kerajaan telah memperluaskan Elaun Mencari Pekerjaan kepada bukan pencarum PERKESO terutamanya graduan baharu, lepasan sekolah dan pekerja sektor tidak formal. Elaun sekurang-kurang RM300 diterima apabila mereka mendaftar di bawah platform MyFutureJobs.

Kerajaan juga telah memperluaskan skop insentif pengambilan pekerja untuk meliputi pekerjaan sementara dan pekerjaan *gig* oleh PERKESO iaitu:

- (i) menyediakan peruntukan RM300 juta yang akan memanfaatkan 60,000 pekerja, di mana setiap pekerja akan menerima RM600 sebulan selama tempoh maksimum enam (6) bulan; dan
- (ii) bagi majikan yang menawarkan pekerjaan jangka pendek ataupun platform penyedia perkhidmatan *gig* yang berdaftar dengan PERKESO, mereka akan menerima RM200 bagi setiap pekerja yang ditempatkan.

Selain itu, sejumlah RM125 juta diperuntukkan untuk melaksanakan inisiatif *Place and Train* di bawah Program Janapreneur HRDCorp terutama kepada belia lepasan sekolah dan graduan. Inisiatif ini akan membuka peluang kepada 30 ribu orang untuk mengikuti program latihan dengan jaminan pekerjaan setelah tamat latihan.

Selain pekerja, majikan yang terjejas juga akan turut dibantu oleh Kerajaan untuk meneruskan kelangsungan operasi perniagaan. Pelaksanaan **Program Subsidi Upah 4.0** dengan peruntukan sebanyak RM3.8 bilion memanfaatkan lebih 2.5 juta pekerja.

Selain itu, majikan yang tidak dapat beroperasi semasa Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) diberi pengecualian levi HRDCorp bagi tempoh dua (2) bulan. Manakala, bagi majikan daripada sektor-sektor yang baharu dirangkum dalam peluasan Akta Pembangunan Sumber

Manusia Berhad 2001 turut diberi pelanjutan pengecualian levi sehingga 31 Disember 2021.

Kerajaan melalui program PenjanaKerjaya 3.0 melaksanakan beberapa penambahbaikan antaranya:

- a) program *Malaysianisation* sebagai dorongan kepada majikan untuk mengambil pekerja tempatan bagi menggantikan pekerja asing;
- b) tempoh kontrak penggajian juga dilonggarkan daripada 12 bulan kepada enam (6) bulan bagi kategori pekerja berusia 50 tahun ke atas, golongan OKU dan bekas banduan; dan
- c) peluasan insentif pengambilan pekerja meliputi pekerjaan gig atau sementara untuk golongan penganggur tegar.

Sekian, terima kasih.

NO SOALAN: 37

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB PUAN RITA SARIMAH ANAK PATRICK
INSOL
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Puan Rita Sarimah Anak Patrick Insol minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan apakah punca terdapat sebilangan tenaga pengajar sekolah enggan mendapatkan vaksin COVID-19 dan adakah Kerajaan bercadang untuk mewajibkan tenaga pengajar sekolah dan Institusi Pengajian Tinggi mendapatkan vaksinasi COVID-19.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) bertanggungjawab menyediakan persekitaran sekolah yang selamat sebelum pembukaan semula sekolah secara bersemuka. Status vaksinasi guru merupakan salah satu fokus utama bagi memastikan keselamatan dan kesihatan warga sekolah. Sehingga 20 Oktober 2021, seramai 399,972 orang atau 96.83 peratus guru telah lengkap divaksin.

Berdasarkan Garis Panduan Pengurusan dan Pengoperasian Sekolah 3.0 yang dikeluarkan oleh KPM, guru yang lengkap divaksin sahaja dibenar melaksanakan Pengajaran dan Pembelajaran (PdP) di dalam kelas dan berinteraksi dengan murid. Bagi guru yang belum lengkap atau tidak divaksin, mereka dikehendaki melaksanakan PdPR dan tugas-tugas lain yang diarahkan oleh pihak sekolah. Mereka juga diwajibkan memakai pelitup muka berganda dan pelindung muka semasa berada di kawasan sekolah.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Senator, sehingga 20 Oktober 2021, seramai 2,753 guru menolak untuk menerima vaksin. Guru yang menolak vaksin terbahagi kepada dua kumpulan guru iaitu yang mempunyai masalah kesihatan dan yang menolak atas alasan lain. Seramai 760 guru yang mempunyai masalah kesihatan seperti penyakit kronik, mengalami alahan, mengandung atau menyusukan anak, merancang kehamilan dan

NO SOALAN: 37

bekas pesakit COVID-19. Selebihnya, terdapat 1993 guru dari kumpulan guru yang menolak vaksinasi kerana tidak percaya pada vaksin, isu agama, pasangan tidak membenarkan vaksin dan belum bersedia.

Sehubungan itu, bagi meningkatkan kadar vaksinasi guru yang enggan divaksin disebabkan selain masalah kesihatan atau alasan tidak munasabah, KPM melalui pentadbir sekolah secara berterusan mengadakan konsultasi untuk memastikan mereka mengambil vaksin. Guru yang tidak boleh divaksin atas sebab kesihatan, mereka hendaklah mengemukakan maklumat kesihatan yang telah disahkan oleh pegawai perubatan kerajaan kepada Ketua Jabatan masing-masing.

Guru sebagai penjawat awam juga terikat dengan ketetapan yang dibuat oleh Jabatan Perkhidmatan Awam (JPA) melalui Pekeliling Perkhidmatan Bilangan 4 Tahun 2021 bertarikh 18 Oktober 2021 berhubung Dasar Pelaksanaan Imunisasi COVID-19 Bagi Pegawai Perkhidmatan Persekutuan. Berdasar pekeliling tersebut, semua pegawai perkhidmatan persekutuan perlu melengkapkan vaksinasi pada atau selepas 1 November 2021. Sekiranya mana-mana pegawai gagal mematuhi arahan Ketua Jabatan boleh menyebabkan pegawai dikenakan tindakan tatatertib atau ditamatkan perkhidmatan.

KPM sentiasa berusaha dan bekerjasama rapat dengan Pasukan Petugas Khas Imunisasi COVID-19 (CITF) bagi memastikan kadar vaksinasi dalam kalangan guru dapat dipertingkatkan demi menjaga keselamatan dan kesihatan murid.

NO SOALAN: 37

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB PUAN FADHLINA BINTI DATO'
SIDEK
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Puan Fadhlina binti Dato' Sidek minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan jumlah bilangan pusat jagaan warga emas yang berdaftar dengan Jabatan Kebajikan Masyarakat dan bilangan penghuninya yang telah menyempurnakan 2 dos vaksinasi bagi Fasa 1 secara mingguan mengikut tempoh 19 April 2021 sehingga 31 Ogos 2021.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) melalui Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) telah mengemukakan sebanyak 389 buah Pusat Jagaan Warga Emas Berdaftar kepada Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) untuk tujuan vaksinasi di bawah Program Imunisasi COVID-19 Kebangsaan (PICK) Fasa Kedua bagi golongan berisiko.

Mengikut statistik sehingga 31 Ogos 2021, sebanyak 314 buah Pusat Jagaan Warga Emas telah menerima vaksinasi yang melibatkan 6,819 orang penghuni dan 2,365 orang kakitangan pusat jagaan tersebut dan daripada jumlah ini masih terdapat penghuni dan kakitangan yang tidak menerima vaksin kerana mengalami masalah kesihatan. JKM sentiasa memastikan warga emas di pusat jagaan menerima vaksinasi dengan pemantauan melalui laporan vaksinasi secara mingguan dari Pejabat Kebajikan Masyarakat Daerah/Jajahan/Bahagian/Cawangan dan JKM Negeri.

Berdasarkan rekod daripada MOSTI sehingga 9 September 2021, sebanyak 3,307,761 warga emas yang telah mendaftar untuk menerima vaksin. Daripada jumlah tersebut, seramai 3,290,257 telah menerima dos pertama dan seramai 3,000,992 telah menerima dos kedua.

Antara langkah-langkah yang diambil bagi memastikan pusat jagaan warga emas menerima Program Imunisasi COVID-19 Kebangsaan (PICK) bagi penghuni dan penjaga di premis mereka adalah melalui advokasi dan nasihat yang diberikan oleh Pegawai Diberi Kuasa semasa mereka melakukan pemeriksaan dan pemantauan ke pusat jagaan tersebut terutama semasa pemantauan pematuhan SOP Pencegahan Penularan COVID-19. Selain daripada itu, jaringan kerjasama antara badan bukan kerajaan (NGO) dan komuniti setempat turut dilakukan bagi mengesan pusat jagaan warga emas yang tidak berdaftar untuk menyertai PICK.

Kementerian juga turut bekerjasama dengan Kementerian Kesihatan Malaysia dan MOSTI dalam pelaksanaan COVID-19 *Mobile Vaccination Unit* iaitu PPV yang menggunakan konsep unit bergerak atau *mobile team* bagi memastikan sasaran imuniti kelompok tercapai. *Mobile team* ini mengesan kumpulan sasar Kementerian seperti Orang Kurang Upaya dan warga emas yang tidak mempunyai akses untuk hadir secara fizikal ke PPV.

Kementerian melalui JKM akan terus memberikan komitmen yang padu dan jitu dalam memastikan kesejahteraan penghuni di Pusat Jagaan Warga Emas terpelihara dan menggesa agar semua pusat jagaan yang masih belum berdaftar, untuk tampil berdaftar dengan JKM bagi memastikan kesihatan, kebajikan, keselamatan dan kesejahteraan penghuni terjamin.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATUK BOBBEY BIN SUAN
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Datuk Bobbey Bin Suan minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan apakah usaha Kementerian dalam membuat penguatkuasaan menyeluruh kepada seluruh rakyat Malaysia agar dapat mematuhi SOP yang ditetapkan terutamanya dalam mewajibkan rakyat memakai pelitup muka secara (*double mask*) dan juga "*face shield*" bagi melindungi diri daripada varian COVID-19 yang lebih teruk.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman, aktiviti pemantauan dan penguatkuasaan terhadap pematuhan Prosedur Operasi Standard (SOP) dijalankan dengan bantuan daripada pelbagai agensi Kerajaan. Hingga kini, sebanyak **32 agensi Kerajaan dan badan berkanun** telah dikenal pasti dan dilantik **sebagai pegawai diberi kuasa** di bawah **seksyen 3 Akta Pencegahan dan Pengawalan Penyakit Berjangkit 1988 [Akta 342]**.
2. Walau bagaimanapun, hanya **sepuluh (10) buah agensi telah diberi kuasa untuk menawarkan kompaun** kepada individu yang tidak mematuhi SOP berkaitan pandemik COVID-19. Agensi-agensi tersebut adalah Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM), Polis Diraja Malaysia (PDRM), Jabatan Imigresen Malaysia (JIM), Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna (KPDNHEP), Kementerian Perdagangan Antarabangsa & Industri (MITI), Pihak Berkuasa Tempatan (PBT), Jabatan Tenaga Kerja Semenanjung Malaysia (JTKSM), Jabatan Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (JKKP), Pegawai Daerah (DO/ADO) dan Jabatan Pengangkutan Jalan (JPJ).
3. Selain itu, pelbagai program kesedaran dan pendidikan kesihatan dilaksanakan kepada semua lapisan masyarakat bagi memperkasakan komuniti dan memastikan pematuhan SOP serta pembudayaan norma baharu dalam kehidupan seharian.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB IR.TS HAJI KHAIRIL NIZAM BIN
KHIRUDIN
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Ir.Ts Haji Khairil Nizam bin Khirudin minta **MENTERI ALAM SEKITAR DAN AIR** menyatakan apakah usaha Kementerian untuk memastikan sungai yang menjadi sumber air tidak tercemar pada masa akan datang.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

1. Kementerian Alam Sekitar dan Air (KASA) melalui Jabatan Pengairan dan Saliran (JPS) dan Jabatan Alam Sekitar (JAS) telah mengambil langkah-langkah untuk memastikan sungai yang menjadi sumber air tidak tercemar seperti berikut:

- a) melaksanakan pendekatan Pengurusan Lembangan Sungai Bersepadu (*Integrated River Basin Management* - IRBM). Ia merupakan kaedah terbaik yang memerlukan penglibatan semua pihak berkepentingan bagi mengelakkan berlakunya insiden pencemaran, memastikan sumber air yang bersih dan mencukupi, mengurangkan risiko banjir serta meningkatkan pemuliharaan alam sekitar. Melalui pelan IRBM ini, Kementerian telah menyediakan cadangan menangani isu-isu strategik dalam lembangan untuk rujukan kerajaan negeri dalam merancang pembangunan agar selari dengan matlamat pemeliharaan kelestarian alam sekitar;
- b) melaksanakan Program Pembangunan Denai Sungai Kebangsaan (DSK) atau National River yang merupakan salah satu pendekatan *Nature-Based-Solutions* (NBS) bagi menangani masalah pembuangan sisa secara haram. Program DSK ini berperanan meningkatkan cakna masyarakat terhadap keindahan sungai, meramaikan pengunjung tepian sungai untuk riadah dan secara tidak langsung boleh menghindari aktiviti pembuangan sisa haram;

- c) mempertingkatkan penguatkuasaan AKAS 1974 dan Peraturan-Peraturan di bawahnya melalui pemantauan dan pemeriksaan berkala ke atas premis-premis yang menghasilkan buangan seperti efluen, sisa toksik dan berbahaya yang terletak di hulu takat pengambilan air melalui operasi bersepadu yang melibatkan pelbagai agensi penguatkuasaan ke atas punca yang dikenalpasti bermasalah;
- d) melaksanakan operasi khas seperti Ops Gempur yang merupakan program penguatkuasaan secara berfokus kepada punca-punca pencemaran tertentu, sektor atau jenis industri tertentu, kawasan tertentu atau hot spot yang mempunyai risiko untuk menyebabkan pencemaran. Selain dari itu, pemantauan melalui rondaan dan dron di kawasan-kawasan berisiko berlaku pencemaran juga dipertingkatkan;
- e) mengambil tindakan undang-undang yang tegas terhadap ketidakpatuhan yang dikesan semasa siasatan penguatkuasaan dilakukan;dan
- f) melaksanakan program kesedaran kepada orang awam, pihak punca-punca pencemaran seperti industri dan pemaju projek pembangunan bagi meningkatkan tahap kesedaran mereka terhadap kepentingan penjagaan alam sekitar.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB TUAN ROBERT LAU HUI YEW
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Tuan Robert Lau Hui Yew minta **MENTERI PENGAJIAN TINGGI** menyatakan sama ada Kerajaan mempunyai rancangan untuk menjadikan Kampus Universiti Putra Malaysia di Bintulu sebagai sebuah Institut Pengajian Tinggi Awam (IPTA) dan memulangkan tumpuan pengajiannya kepada aspek asalnya, iaitu pertanian.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

Universiti Putra Malaysia (UPM), Kampus Bintulu, Sarawak (yang dahulunya dikenali sebagai Universiti Pertanian Malaysia) telah ditubuhkan secara rasmi sebagai Kampus No. 2 melalui Perintah Universiti Pertanian Malaysia (Kampus) (No. 2) 1987 [P.U. (A) 311] pada 27 Ogos 1987. Terdapat tiga pusat pengajian di kampus ini, iaitu Institut Sains Gunaan; Institut Sains Asasi; serta Institut Sains Sosial dan Pengurusan.

Pada 1 September 1992, UPM Kampus Bintulu (UPMKB) telah ditutup bagi memberikan laluan kepada penubuhan sebuah universiti di Sarawak, iaitu Universiti Malaysia Sarawak (UNIMAS). Walau bagaimanapun, pada 24 Oktober 2001, Jemaah Menteri melalui Memorandum Menteri Pendidikan No. 661/2294/2001 telah bersetuju untuk menggerakkan semula UPMKB. Sehubungan dengan itu, UPMKB telah beroperasi semula pada tahun 2001 dengan dua buah fakulti, iaitu Fakulti Sains Pertanian dan Makanan; dan Fakulti Sains Sosial dan Pengurusan. Beberapa langkah pembaharuan turut telah dilaksanakan bagi memastikan pengoperasian semula UPMKB kekal relevan selaras dengan saranan Lembaga Pengarah Universiti Putra Malaysia.

Menerusi pelaksanaan rekayasa UPMKB, Fakulti Sains Pertanian dan Makanan telah dipecahkan kepada dua fakulti, iaitu Fakulti Sains, Pertanian dan Teknologi (FSPT), dan Fakulti Sains Sosial dan

Pengurusan (FSSP). Pada masa yang sama, Pusat Kecemerlangan Penyelidikan Ekosistem Sains Borneo dinaik taraf menjadi Institut Ekosains Borneo. Seterusnya, Lembaga Pengarah Universiti dalam mesyuaratnya yang ke-144 pada 8 Julai 2020 bersetuju supaya kedua-dua fakulti ini distrukturkan semula menjadi Fakulti Sains Pertanian dan Perhutanan, dan Fakulti Kemanusiaan, Sains dan Pengurusan.

Dalam hubungan ini juga, UPM turut mempunyai perancangan untuk memperkasakan lagi UPMKB tanpa mengetepikan fokusnya dalam bidang pertanian. Misalnya, program pengajian yang berteraskan pertanian dan sains yang berkaitan, yang dikenali sebagai Agribio masih ditawarkan di UPMKB. Suka saya kongsi di sini bahawa daripada 14 program prasiswazah di peringkat bacelor dan diploma yang ditawarkan, 10 program atau 70.0% daripadanya merupakan program Agribio. Bilangan program prasiswazah yang ditawarkan oleh UPMKB juga telah bertambah kepada lima bacelor dan sembilan diploma berbanding satu bacelor dan tujuh diploma. Selain itu, program pascasiswazah juga telah diperkukuh dengan penawaran 50 bidang pengajian secara penyelidikan di peringkat Master dan PhD di UPMKB.

Melangkah ke hadapan, UPM turut merancang untuk menawarkan program-program baharu bagi memperkasakan kedua-dua fakulti ini pada masa hadapan. Ini dijangka akan menjadikan UPMKB lebih menyeluruh di samping menyokong perkembangan pengajian di peringkat prasiswazah. Jadinya, UPM Kampus Bintulu akan terus menjadi sebahagian daripada perancangan masa hadapan UPM.

Untuk makluman ahli dewan juga, satu Kursi telah berjaya ditubuhkan yang menyaksikan pelantikan Prof. Jayum anak Jawan sebagai penyandang Kursi Tan Sri Empiang dari Sarakup Indu Dayak Sarawak

(SIDS). Pelantikan ini berkuat kuasa mulai 1 November 2019 sehingga 1 November 2022, iaitu selama tiga tahun.

Tuan Yang di-Pertua,

Merujuk kepada persoalan untuk menjadikan kampus UPM di Bintulu sebagai sebuah Institut Pengajian Tinggi Awam (IPTA), Kementerian belum ada cadangan untuk menambah sebarang universiti awam dalam jangka masa terdekat. Hal ini demikian kerana penubuhan sesebuah universiti awam memberikan implikasi kewangan yang agak tinggi kepada Kerajaan, khususnya dari aspek pembiayaan pembinaan kampus dan pertambahan emolumen perjawatan baharu. Selain itu, buat masa ini, jumlah universiti awam yang sedia ada adalah mencukupi bagi menampung penghasilan graduan untuk keperluan negara.

Justeru, komitmen Kerajaan buat masa ini adalah tertumpu kepada menambah baik fasiliti dan infrastruktur IPTA yang sedia ada melibatkan 20 buah universiti awam, 36 buah politeknik dan 104 buah kolej komuniti agar akses pendidikan tinggi yang terbaik dapat dicapai oleh rakyat.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATO' SRI VELL PAARI A/L TUN
SAMY VELLU
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Dato' Sri Vell Paari a/l Tun Samy Vellu minta **MENTERI TENAGA DAN SUMBER ASLI** menyatakan apakah langkah-langkah yang diambil dalam mengurangkan kebergantungan kepada arang batu sebagai sumber tenaga negara.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

Bagi mengurangkan kebergantungan kepada arang batu sebagai sumber penjanaan, Kerajaan telah menetapkan sasaran sebanyak 31% kapasiti Tenaga Boleh Baharu (TBB) dalam pembekalan elektrik negara menjelang tahun 2025 dan 40% menjelang tahun 2035.

Sasaran tersebut akan dicapai melalui pelaksanaan program-program TBB sedia ada seperti *Feed-in Tariff* (FiT), *Net Energy Metering* (NEM), *Self-Consumption* (SelCo) dan *New Enhanced Dispatch Arrangement* (NEDA). Selain itu, Kerajaan juga telah menetapkan bahawa tiada loji jana kuasa baharu berasaskan arang batu akan dibina pada masa akan datang.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DR. WAN MARTINA BINTI WAN
YUSOFF
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Dr. Wan Martina Binti Wan Yusoff minta **MENTERI LUAR NEGERI** menyatakan status keselamatan perairan Laut China Selatan dan kedaulatan wilayah Malaysia selepas kehadiran kapal-kapal tentera dan maritim dari China yang sehingga kini telah banyak kali mencerooboh perairan Negara.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Saya mengucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat Senator Dr. Wan Martina Binti Wan Yusoff atas pertanyaan yang dikemukakan.

Tuan Yang di-Pertua,

2. Dalam mengendalikan isu Laut China Selatan, kedaulatan dan kepentingan negara menjadi asas utama berhubung pendirian dan tindakan yang akan diambil oleh Kerajaan Malaysia. Kerajaan tidak akan sesekali berkompromi dalam perkara yang boleh menjejaskan keutuhan wilayah, kedaulatan dan kepentingan negara.

3. Pada masa yang sama, memandangkan isu Laut China Selatan merupakan satu isu yang kompleks dan melibatkan hubungan antara negara, ia perlu dikendalikan secara menyeluruh dan setiap tindakan yang diambil oleh Kerajaan adalah berdasarkan pertimbangan yang komprehensif.

4. Pelayaran atau keberadaan kapal-kapal kerajaan negara asing di perairan Malaysia di Laut China Selatan tidak bermakna bahawa negara asing berkenaan mempunyai hak ke atas perairan tersebut ataupun menjejaskan keselamatan perairan negara.

5. Sekiranya kapal-kapal kerajaan negara asing yang berada di dalam perairan negara bertentangan dengan tujuan kebebasan pelayaran sebagaimana yang diperuntukkan di bawah Konvensyen Undang-

Undang Laut Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu 1982, Kementerian Luar Negeri akan mengemukakan bantahan diplomatik kepada kerajaan-kerajaan berkenaan. Penyampaian nota bantahan diplomatik adalah penting dalam mempertahankan kedaulatan dan hak kedaulatan negara secara berprinsip.

6. Tindakan ini juga adalah sebagai langkah Malaysia yang tidak pernah mengiktiraf tuntutan negara-negara penuntut Laut China Selatan, termasuk China, apabila tuntutan tersebut melibatkan dan bertindih dengan perairan negara berdasarkan Peta Baru Malaysia 1979.

7. Bagi memastikan keamanan dan kedaulatan di perairan negara kekal terpelihara, Kementerian Luar Negeri, bersama-sama dengan Majlis Keselamatan Negara (MKN), Tentera Laut Diraja Malaysia (TLDM) dan Agensi Penguatkuasaan Maritim Malaysia (APMM) sentiasa komited dan memberikan perhatian yang khusus terhadap keselamatan di kawasan perairan negara. Tindakan yang diambil termasuklah **rondaan, pengawasan dan penguatkuasaan yang dilaksanakan secara berterusan 24/7**, untuk memastikan kedaulatan, hak kedaulatan dan kepentingan negara sentiasa terpelihara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB TUAN SURESH SINGH A/L
RASHPAL SINGH
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Tuan Suresh Singh a/l Rashpal Singh minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan jumlah kos yang telah dibelanjakan oleh Kerajaan untuk membeli vaksin sehingga 1 September 2021 dan juga nyatakan jumlah vaksin yang diterima secara percuma dari United Kingdom, Amerika Syarikat, Jepun dan lain-lain negara.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman, sebanyak **87.9 juta dos vaksin** telah ditempah oleh Kementerian Kesihatan melalui Fasilitas COVAX dan secara rundingan terus dengan beberapa pengeluar vaksin COVID-19 yang melibatkan implikasi kewangan sebanyak **RM4.64 billion meliputi kos vaksin dan logistik vaksin.**
2. Dalam masa yang sama, Kerajaan Malaysia telah menerima sumbangan vaksin COVID-19 sebanyak **2.91 juta dos** daripada negara **Jepun** (iaitu **vaksin AstraZeneca** sebanyak **998,400 dos**), **Amerika Syarikat** (iaitu **vaksin Pfizer** sebanyak **1,000,350 dos**), **China** (iaitu **vaksin SinoVac** sebanyak **500,000 dos**) dan **United Kingdom** (iaitu **vaksin AstraZeneca** sebanyak **415,000 dos**).
3. Selain itu, Kerajaan Malaysia turut dijangka menerima sumbangan daripada Kerajaan Singapura dan Arab Saudi yang mana masih dalam peringkat perbincangan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB SR. HAJI MOHD APANDI BIN
MOHAMAD
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Sr. Haji Mohd Apandi bin Mohamad minta **PERDANA MENTERI** menyatakan jumlah pendapatan diperoleh Petronas hasil Malaysia-Thailand Joint Development Area mulai 2016 sehingga sekarang.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Pihak Berkuasa Bersama Malaysia-Thailand (MTJA) telah ditubuhkan di bawah *Memorandum of Understanding Between Malaysia and the Kingdom of Thailand on the Establishment of a Joint Authority for the Exploitation of the Resources of the Sea-Bed in A Defined Area of the Continental Shelf of the Two Countries in the Gulf of Thailand* (MOU 1979) yang telah dimeterai di antara Kerajaan Malaysia dan Kerajaan Thailand pada 21 Februari 1979. Objektif utama penubuhan MTJA adalah untuk meneroka dan mengeksploitasi sumber semula jadi bukan hidupan di dasar laut khususnya petroleum di kawasan tuntutan bertindih maritim yang dituntut oleh Malaysia dan Thailand.
2. Kawasan tuntutan bertindih maritim antara kedua-dua negara atau dikenali sebagai Kawasan Pembangunan Bersama (*Joint Development Area – JDA*) terletak di utara *Malay Basin* dan selatan Teluk Thailand, iaitu di barat Laut China Selatan. Jarak JDA ialah kira-kira 150 kilometer dari pantai Kota Bharu di Malaysia dan 180 kilometer dari Pattani di Thailand, meliputi keluasan sejumlah 7,250 kilometer persegi.
3. Kerajaan Malaysia dan Kerajaan Thailand kemudiannya telah memeterai *Agreement between the Government of Malaysia and the*

Government of the Kingdom of Thailand on the Constitution and Other Matters Relating to the Establishment of the Malaysia-Thailand Joint Authority pada 13 Mei 1990 (Perjanjian MTJA 1990) bagi maksud melaksanakan MOU 1979. MTJA telah diberi kuasa undang-undang domestik oleh kedua-dua negara di bawah Akta Pihak Berkuasa Bersama Malaysia-Thailand 1990 [Akta 440] di Malaysia dan *Malaysia-Thailand Joint Authority Act B.E. 2533* di Thailand dengan asas perkongsian 50:50.

Tuan Yang di-Pertua,

4. Kerja-kerja penerokaan dan eksploitasi sumber minyak dan gas di Kawasan JDA diterajui oleh dua syarikat operator iaitu *Carigali-Hess Operating Company* (CHOC) dan *Carigali-PTTEPI Operating Company* (CPOC). Kedua-dua syarikat ini dilantik oleh MTJA atas prinsip muafakat antara Kerajaan Malaysia dan Kerajaan Thailand. Selain itu, kedua-dua syarikat operator ini diperbadankan oleh pelbagai pemegang taruh seperti PTTEP, HESS dan PETRONAS. Sehubungan itu, PETRONAS tidak memainkan peranan secara langsung dari segi eksplorasi dan eksploitasi sumber minyak dan gas di Kawasan JDA ini.
5. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, maklumat kewangan bagi kedua-dua syarikat operator tersebut adalah maklumat *korporat* yang dimiliki oleh Syarikat CHOC dan Syarikat CPOC. Sehubungan itu, maklumat berkenaan adalah di luar capaian Kerajaan Persekutuan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATUK DONALD PETER MOJUNTIN
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Datuk Donald Peter Mojuntin minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan berapakah jumlah kes COVID-19 Varian Delta di Malaysia setakat ini, adakah kes varian-varian seperti Lambda dan Mu timbul di negara ini dan adakah Kerajaan bersedia untuk memerangi varian-varian tersebut.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

1. Menerusi analisis penjujukan genom yang dijalankan sehingga 6 Oktober 2021, jumlah kumulatif kes yang dijangkiti oleh virus SARS-CoV-2 yang dikategorikan sebagai *Variant of Concern* (VOC) dan *Variant Under Monitoring* (VUM) adalah sebanyak **2,252 kes**. Daripada jumlah yang dikesan tersebut, **2,232 kes adalah VOC** manakala **20 kes adalah *Variant of Interest* (VOI)**, di mana sebanyak **1,996 kes adalah varian Delta**. Setakat ini, tiada varian Lambda dan Mu dikesan di Malaysia melalui kajian genomik yang dilakukan.

Tuan Yang di-Pertua,

2. Berhubung perancangan dan kesiapsiagaan Kementerian Kesihatan dalam memerangi kemunculan varian-varian baru COVID-19 tersebut adalah:

(i) Kawalan di Pintu Masuk Antarabangsa

Bagi mencegah kemasukan varian baharu ke Malaysia dari luar negara, langkah-langkah berikut dilaksanakan di pintu masuk antarabangsa (PMA) negara, iaitu:

- a) Meningkatkan kawalan kemasukan pengembara di PMA selepas penilaian risiko dijalankan ke atas negara-negara berisiko;
- b) Penilaian risiko jangkitan dijalankan bagi permohonan untuk menjalani kuarantin wajib di rumah atau tempat kediaman iaitu lengkap vaksin COVID-19 dan penilaian risiko jangkitan di rumah adalah rendah. Pengembara yang tidak mematuhi syarat-syarat ini diwajibkan menjalani kuarantin di stesen kuarantin;
- c) Selain itu, hanya membenarkan kemasukan pengembara disahkan negatif COVID-19 dengan laporan ujian makmal RT-PCR yang dilakukan 3 hari sebelum berlepas;
- d) Melakukan swab ke atas pengembara di PMA pada hari ketibaan bagi pengesanan jangkitan COVID-19 dengan menggunakan ujian RT-PCR; dan
- e) Ujian makmal pada hari ke 10 (D10) bagi individu dengan kuarantin selama 14 hari.

(ii) Analisis Penjujukan Genom

- a) Melakukan analisis turutan jujukan genom penuh virus SARS-CoV-2 (COVID-19) dengan memberi fokus kepada pemantauan terhadap semua jenis mutasi gen. Untuk meningkatkan kapasiti penjujukan genom, satu Konsortium telah ditubuhkan, yang merangkumi 7 makmal di bawah

Kementerian Kesihatan, MOSTI serta Institusi-Institusi Pengajian Tinggi di bawah Kementerian Pengajian Tinggi. Kerjasama Konsortium termasuk pengagihan sampel klinikal yang diterima oleh IMR dari ke semua JKN di Malaysia termasuk Sabah, Sarawak dan Labuan, kepada 7 makmal berkenaan.

- b) Bagi memastikan Konsortium terus menjalankan analisis penjujukan genom SARS-CoV-2, MOSTI turut mengumumkan tambahan dana sebanyak RM13.9 juta. Dana ini membolehkan kesinambungan dalam menjalankan penjujukan genom memandangkan adalah sangat penting bagi pemantauan kemasukan varian-varian baru ke Malaysia.

(iii) Program Vaksinasi

- a) Kementerian Kesihatan sentiasa meningkatkan usaha untuk mencapai sasaran imunisasi penduduk Malaysia, termasuk pemberian vaksinasi kepada bukan warganegara. Pemberian vaksin ini juga bagi meningkatkan liputan vaksinasi bagi mengurangkan bilangan kes dengan gejala teruk yang memerlukan rawatan di hospital ataupun di unit rawatan rapi (ICU).
- b) Sehingga 12 Oktober 2021 Malaysia telah mencapai peratus kumulatif pemberian satu dos vaksin COVID-19 sebanyak 75.2% dan dos lengkap vaksin sebanyak 66.1% bagi keseluruhan populasi. Manakala peratusan populasi dewasa yang telah mendapat sekurang-kurangnya satu

dos vaksin ialah 94.9%, manakala 90.6% populasi dewasa telah menerima dos lengkap vaksin COVID-19.

- c) Selain itu, pemberian vaksin kepada remaja berumur lingkungan 12 hingga 17 telah bermula pada 20 September 2021. Sehingga 12 Oktober 2021, seramai 2,352,464 (74.7%) remaja berusia 12 hingga 17 tahun menerima sekurang-kurangnya satu dos vaksin jenis Comirnaty dan 370,995 (11.8%) telah menerima dos lengkap.
- d) Kementerian Kesihatan telah memulakan pemberian dos penggalak (*booster dose*) kepada kepada warga emas berusia 60 tahun dan ke atas serta juga anggota barisan hadapan yang telah menerima dos lengkap sekurang-kurangnya 6 bulan yang lalu bermula 13 Oktober 2021.
- e) Selain itu, Kementerian Kesihatan juga merancang untuk memulakan kajian pemberian dos penggalak (*booster dose*) bagi jenis vaksin yang berlainan (*heterologous vaccination*). Kajian ini akan dilaksanakan di Sarawak pada bulan November 2021 dan akan diperluaskan ke negeri lain selepas mendapat kelulusan oleh Jawatankuasa Etika Penyelidikan Perubatan (MREC).

(iv) Pematuhan Prosedur Standard Operasi (SOP)

- a) Penduduk Malaysia sentiasa diingatkan untuk mematuhi (SOP) walau di mana berada. Rakyat perlu memainkan peranan penting dalam mengurangkan jangkitan COVID-19 terhadap varian baharu yang bersifat mudah merebak. Oleh itu, Kementerian Kesihatan sentiasa menasihati orang ramai untuk mengelakkan perkumpulan beramai-ramai, di mana penjarakan susah untuk diamalkan serta tidak memakai pelitup muka yang betul seperti disarankan. Kementerian Kesihatan sedang melihat kepada pendekatan untuk hidup dengan selamat bersama virus.
- b) Pemantauan dan penguatkuasaan juga sentiasa dipertingkatkan di kawasan berlaku peningkatan kes COVID-19, bagi memastikan orang ramai sentiasa mematuhi SOP dan mengamalkan norma baharu. Aktiviti pemantauan dan penguatkuasaan ini melibatkan pelbagai agensi penguatkuasa yang telah diberi kuasa di bawah Akta Pencegahan dan Pengawalan Penyakit Berjangkit 1988 [Akta 342].

(v) Saringan

- a) Orang ramai yang bergejala juga disarankan untuk menjalani ujian *swab* samada secara sendiri atau di fasiliti kesihatan bagi membuat pengesanan awal supaya tindakan kawalan dan pencegahan dapat dilakukan segera bagi mengelak berlakunya kejadian wabak di kawasan tersebut.

- b) Ketersediaan ujian RTK Ag sendiri di farmasi atau fasiliti terpilih dengan harga mampu milik, memudahkan setiap lapisan masyarakat untuk melakukan ujian sendiri sekiranya bergejala dengan kadar segera. Secara tidak langsung, tindakan kawalan dan pencegahan dapat dilakukan dengan cepat bagi menghentikan penularan jangkitan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATUK MOHAN A/L THANGARASU
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Datuk Mohan a/l Thangarasu minta **MENTERI PERPADUAN NEGARA** menyatakan sama ada Kerajaan baru akan menghidupkan kembali Plan Induk Pembangunan Masyarakat India (MIB) yang merupakan tunjang utama pembangunan kaum India dalam pelbagai sektor yang telah diusahakan oleh Kerajaan BN pada tahun 2017 dan berhentikan oleh Kerajaan Pakatan Harapan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

1. ***Malaysian Indian Blueprint (MIB)*** merupakan satu dokumen dasar yang dibangunkan pada tahun 2017, meliputi pelbagai aspek pembangunan sosioekonomi masyarakat India secara menyeluruh.
2. MIB dibangunkan untuk membantu masyarakat India dalam **menangani tiga (3) cabaran utama iaitu ekonomi, pendidikan dan sosial**.
3. Program-program yang dilaksanakan di bawah MITRA adalah berdasarkan rangka tindakan yang digariskan melalui MIB. Kementerian melihat bahawa pelaksanaan program perlu penambahbaikan berdasarkan keperluan dan kehendak semasa.
4. Dengan itu, bermula tahun 2020, **Pelan Pembangunan Masyarakat India (PTMI)** mula dibangunkan.
5. Pembangunan PTMI bertujuan untuk **menyediakan panduan pelaksanaan bagi program pembangunan sosioekonomi masyarakat India di bawah tanggungjawab MITRA**.
4. Melalui pelan ini, **lima (5) Tunjang** dibangunkan secara menyeluruh bagi melaksanakan program dan tindakan mengikut jangka masa pendek, sederhana dan panjang yang menjelaskan indikator dan sasaran yang perlu dicapai.

5. **Lima (5) Tunjang** tersebut adalah:

- a) **Memperkasakan Keperluan Asas** yang merangkumi membasmi kemiskinan, perumahan, kestabilan keluarga.
- b) **Meningkatkan Kemenjadian Setiap Kanak-Kanak** merangkumi pendidikan awal kanak-kanak, pendidikan rendah SJKT, Sekolah Kebangsaan, pendidikan menengah, pendidikan tinggi dan golongan belia.
- c) **Menaiktaraf Ekonomi & Keusahawanan** merangkumi kemahiran professional, keusahawan, peningkatan kekayaan.
- d) **Memperkasakan Keterangkuman Sosial** merangkumi dokumentasi & kewarganegaraan, isu keagamaan & kuil, sumbangan social kuil, dewan orang ramai, kakitangan awam, bebas jenayah dan memperbaiki persepsi; dan
- e) **Memperkasakan Wanita Ke Arah Kesaksamaan Gender** dengan meningkatkan akses, penyaluran maklumat, kesejahteraan wanita dan wanita terpinggir.

6. **Bagi memastikan Pelan Tindakan Masyarakat India dapat dilaksanakan dengan tersusun dan mencapai objektifnya, dua (2) buah jawatankuasa akan ditubuhkan iaitu:**
- a) **Jawatankuasa Pemandu PTMI yang dipengerusikan oleh KSU Kementerian Perpaduan Negara; dan**
 - b) **Jawatankuasa Kerja PTMI dipengerusikan oleh Ketua Pengarah MITRA.**
7. Di samping itu, Pelan Tindakan Masyarakat India ini juga dibangunkan bersama **empat (4) modul utama** iaitu:
- a) modul Pelaksanaan;
 - b) modul Pemantauan;
 - c) modul Penilaian; dan
 - d) modul Promosi.
8. Dalam usaha pembangunan sosioekonomi masyarakat India B40, pelbagai mekanisma dan strategi jangka pendek, sederhana dan panjang telah dan akan dilaksanakan untuk memastikan tahap kemampanan dan daya saing masyarakat India berada pada tahap kompetitif bersama masyarakat lain di bawah payung Keluarga Malaysia.

9. Dalam hal ini, MITRA sebagai agensi yang dipertanggungjawabkan ke atas pembangunan sosioekonomi masyarakat India B40, akan sentiasa memastikan program-program yang digariskan melalui Pelan Tindakan Masyarakat India ini dapat dilaksanakan dengan berkesan bagi mencapai objektif pembangunannya.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB PUAN RITA SARIMAH ANAK
PATRICK INSOL
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Puan Rita Sarimah Anak Patrick Insol minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan intervensi-intervensi sedia ada oleh Kementerian untuk menangani masalah kesihatan mental petugas kesihatan akibat daripada pandemik COVID-19 dan sejauh mana keberkesanan intervensi-intervensi ke atas masalah tersebut.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

1. Kerajaan amat prihatin tentang bebanan para petugas barisan hadapan yang berdepan dengan tugas menangani wabak COVID-19 serta risiko jangkitan semasa bertugas. Kementerian Kesihatan melalui Institut Pengurusan Tingkahlaku telah melaksanakan satu kajian dalam kalangan petugas barisan hadapan di sektor kerajaan dan swasta yang terlibat dalam mengendalikan wabak COVID-19 bagi mengenal pasti risiko masalah kesihatan mental. Keputusan kajian mendapati dari sejumlah **6,616 petugas** yang terlibat dalam kajian, **14.2% didapati berisiko mengalami gangguan mental teruk, 24.7% menyatakan kurang sokongan dari penjagaan anak-anak di rumah dan 16.7% menyatakan kurangnya sokongan moral di tempat kerja.**
2. Beberapa inisiatif telah dilaksanakan khusus untuk petugas barisan hadapan bagi meningkatkan semangat mereka agar dapat melaksanakan tugas dengan efektif dan berkesan. Antaranya:
 - (i) Lawatan oleh pengurusan atasan ke lapangan untuk meninjau keadaan petugas barisan hadapan dari aspek kesihatan mental, kebajikan dan memberi motivasi dan semangat kepada petugas.

- (ii) Mewujudkan perkhidmatan kesihatan mental dan sokongan psikososial (MHPSS) di peringkat kebangsaan, negeri, daerah, hospital dan klinik kesihatan. Pasukan MHPSS di peringkat negeri dan daerah turut turun ke lapangan bagi mengenal pasti petugas yang memerlukan bantuan awal psikologi atau *PFA (Psychological First Aid)* serta intervensi lanjut akibat terkesan dari segi emosi dan psikologi.
- (iii) Mewujudkan perkhidmatan talian bantuan sokongan psikososial dengan kerjasama agensi kerajaan dan NGO (MERCY). Dalam tempoh 25 Mac 2020 hingga 19 September 2021, sebanyak 223,990 panggilan telah diterima melalui talian ini. Dari jumlah ini, seramai **17,736 (7.9%)** adalah panggilan dalam kalangan petugas barisan hadapan. Kebanyakan daripada mereka mengalami stres akut dan telah diberikan intervensi PFA serta kaunseling. Hanya 0.1% sahaja yang dikenal pasti mempunyai tanda-tanda awal kemurungan dan telah dirujuk kepada pakar (perubatan keluarga/psikiatri) untuk penilaian dan rawatan selanjutnya.
- (iv) Pemberian *Mental Health Kit* kepada petugas barisan hadapan bagi menyuntik semangat dan motivasi di mana ia turut mengandungi tips-tips penjagaan kesihatan mental sendiri.
- (v) Sesi *pre and post-deployment* turut diberikan kepada petugas barisan hadapan secara berkala bagi memastikan persediaan kesihatan mental petugas apabila bertugas di lapangan.

- (vi) Bagi mengelakkan letih upaya atau *burnout* dalam kalangan petugas barisan hadapan, ketua (*team leader*) bertindak memastikan jadual penggiliran tugas yang sewajarnya. Petugas kesihatan turut dibenarkan untuk mengambil cuti tanpa rekod dengan persetujuan ketua jabatan.
- (vii) Bekerjasama dengan Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga & Masyarakat (KPWKM) untuk menyediakan sebanyak 112 taska di hospital bagi menyokong perkhidmatan penjagaan anak-anak petugas barisan hadapan yang perlu bertugas menangani wabak COVID-19.
- (viii) Memasukkan komponen kesihatan mental ke dalam aplikasi MySejahtera di bawah *Digital Health*. Pengguna aplikasi MySejahtera boleh mendapatkan maklumat tentang talian bantuan sokongan psikososial, informasi tentang kesihatan mental dan saringan kesihatan mental sendiri.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2021, PENGGAL KEEMPAT,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB TUAN HAJI AHMAD BIN YAHAYA
TARIKH : 20 OKTOBER 2021

Tuan Haji Ahmad bin Yahya minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sejauh mana persiapan yang telah dan akan dibuat oleh Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR) untuk melaksanakan PRU-15 dalam suasana norma yang baharu.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR) sedang membuat perancangan dan persiapan yang sewajarnya bagi menghadapi kemungkinan berlakunya Pilihan Raya Umum Ke-15 (PRU) dalam tempoh pandemik/endemik COVID-19.

Persediaan yang telah dibuat merangkumi keperluan sumber manusia, kewangan, keperluan peralatan, logistik, latihan, *Standard Operating Procedure (SOP)* COVID-19 bagi pelaksanaan pilihan raya dan juga aspek-aspek lain yang berkaitan. Ini penting bagi memastikan pengendalian penjalanan pilihan raya berjalan dengan lancar, selamat dan sempurna.

SPR dengan kerjasama Majlis Keselamatan Negara (MKN) dan Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) sedang meneliti dan merangka penambahbaikan Garis Panduan Pencegahan COVID-19 Bagi Pelaksanaan Pilihan Raya sama ada Pilihan Raya Umum (PRU) atau Pilihan Raya Kecil (PRK) yang baharu di mana isu kesihatan dan keselamatan dalam pelaksanaan pilihan raya menjadi keutamaan dengan mengambil kira situasi pandemik/endemik COVID-19 pada ketika ini. Garis panduan ini akan disesuaikan selaras dengan Fasa Pelan Pemulihan Negara dan arahan Perintah Kawalan Pergerakan semasa di

bawah Akta 342.

SPR akan mengumumkan Garis Panduan Pencegahan COVID-19 berkenaan setelah penelitian bersama pihak MKN dan KKM mengenai pelaksanaan serta penguatkuasaannya selesai dan dimuktamadkan.

Sekian, terima kasih.